

cocensus

Postbus 797, 2130 AT Hoofddorp

ONTVANGEN 16 MRT 2016

B201603496

Gemeente Heerhugowaard
T.a.v. Het College van B&W
Postbus 390
1700 AJ Heerhugowaard

behandeld door G.G.J. Schipper
telefoon 023 556 34 00
ons kenmerk
uw kenmerk
bijlage(n) div.

Verzenddatum 14 maart 2016

onderwerp Aanbieding Jaarstukken Cocensus 2015

Geachte College,

Hierbij bied ik u namens het Algemeen Bestuur de jaarstukken 2015 van de gemeenschappelijke regeling Cocensus aan. U ontvangt daartoe:

- a. Een gewaarmerkt exemplaar Jaarverslag Cocensus 2015 inclusief controleverklaring
- b. Verslag van bevindingen 2015 - Verantwoording deelnemende gemeenten boekjaar 2015 Gemeente Heerhugowaard
- c. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant (gemeente Heerhugowaard)
- d. Gecertificeerd model van verantwoording 2015 – uitvoerende werkzaamheden t.b.v. de Gemeente Heerhugowaard

Door een herclassificatie van de activa is het eigen vermogen van de GR Cocensus per 1 januari 2015 toegenomen met een bedrag van € 399.393. Het rekeningjaar 2015 is door de GR afgesloten met een positief resultaat van € 119.064. Hierdoor is de stand van het eigen vermogen van de GR Cocensus ultimo 2015 gestegen naar een bedrag van € 518.457.

Dit is aanzienlijk meer dan het afgesproken bedrag aan eigen vermogen (weerstandvermogen) ter grootte van € 250.000, dat binnen de gemeenschappelijke regeling mag achterblijven.

In de vergadering van het Algemeen Bestuur op 9 maart 2016 is een voorstel behandeld en vastgesteld over hoe om te gaan met het overschot aan eigen vermogen.

Ten eerste is besloten om de aanvullende bijdragen die de in 2014 deelnemende gemeenten in het jaar 2015 aan de GR hebben overgemaakt ad € 84.218 weer terug te geven aan de betreffende gemeenten.

Ten tweede is besloten om het positieve rekeningresultaat 2015 ad € 119.064 naar rato van de bijdragen van de deelnemende gemeenten in 2015 uit te keren aan de deelnemende gemeenten.

Het effect van terugbetalingen aan de deelnemende gemeenten voortvloeiend uit bovengenoemde twee besluiten luidt als volgt:

Gemeente	Retour bijdrage 2014	Uitkering resultaat 2015	Totaal
Haarlem	20.817	27.023	47.840
Haarlemmermeer	26.211	33.927	60.138
Hillegom	2.451	3.173	5.624
Beverwijk	5.511	7.135	12.646
Oostzaan	1.483	1.919	3.402
Wormerland	2.386	3.088	5.474
Alkmaar (incl. Graft-De Rijk en Schermer 2014)	11.907	15.413	27.320
Heerhugowaard	6.110	7.901	14.011
Bergen	4.049	6.929	10.978
Langedijk	3.293	4.262	7.555
Den Helder (vanaf 2015)	-	8.294	8.294
Totaal	84.218	119.064	203.282

Na het terugbetalen van bovengenoemde bedragen resteert er een eigen vermogen van € 315.175. In de vergadering van het Algemeen Bestuur op 9 maart 2016 is besloten en vastgesteld, dat het effect van het CAO-akkoord dat in 2016 is gesloten kan worden gefinancierd uit het eigen vermogen. Het effect voor 2016 wordt geraamd op een bedrag van € 144.000, te verwerken in de eerste begrotingswijziging 2016. In de begroting 2017 is reeds rekening gehouden met deze loonmaatregel.

Na verwerking van het bedrag van € 144.000 resteert er binnen de GR Cocensus een eigen vermogen van € 171.000. Het Algemeen Bestuur van Cocensus heeft vastgesteld, dat dit bedrag past binnen de afspraken van het toegestane eigen vermogen van de GR Cocensus en besloten om dit bedrag binnen de GR te laten als reserve en weerstandsvermogen voor het opvangen van eventuele autonome tegenvallers.

Hoogachtend,

George Schipper
Directeur Cocensus

Haarlem

gemeente
Haarlemmermeer

GEMEENTE
HILLEGOM

gemeente
beverwijk

Gemeente
Oostzaan

Gemeente
Wormerland

COCENSUS

Jaarstukken 2015

Cocensus

9 maart 2016

gemeente ALKMAAR

gemeente BERGEN

Heerhugowaard
Stad van kansen

gemeente Langedijk

gemeente
Den Helder

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring

Inhoudsopgave

	Blz.
1. Jaarverslag	2
1.1 Inleiding	2
1.2 Organisatie	2
1.3 Korte terugblik op 2015 en nieuwe ontwikkelingen	4
1.4 Bedrijfsvoering	5
1.5 HRM	13
2. Financiële verantwoording	21
2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheer	21
2.2 Financieringsparagraaf	22
2.3 Verbonden partijen	23
2.4 Rechtmatigheid	24
3. Jaarrekening	25
3.1 Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar	25
3.2 Begrotingsrechtmatigheid	26
3.3 Overzicht algemene dekkingsmiddelen	27
3.4 Wet normering topinkomens	27
3.5 Balans	29
3.6 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	31
3.7 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar	33
3.8 Toelichting op de balans	37
4. Controleverklaring	42
5. Bijlage	43
Staat van activa 2015	43
Overzicht geldleningen	44

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden
Behorend bij controleverklaring
d.d. 09 MAART 2016

1. Jaarverslag

Programmaverantwoording

Alle activiteiten van de Cocensus zijn samengevoegd in één programma: "Heffen en invorderen van decentrale belastingen en heffingen".

1.1 Inleiding

Voor u ligt het negende Jaarverslag van de GR Cocensus. Cocensus is op 15 december 2006 opgericht met als belangrijkste taak alle uitvoerende werkzaamheden op het gebied van gemeentelijke belastingen voor de gemeenten Haarlem en Haarlemmermeer te verrichten. Op 1 mei 2009 is de gemeente Hillegom toegetreden tot Cocensus, per 1 januari 2010 de gemeente Beverwijk, per 1 januari 2012 de gemeenten Oostzaan en Wormerland, per 1 januari 2014 de gemeenten Alkmaar, Bergen, Graft-De Rijk, Heerhugowaard, Langedijk en Schermer en per 1 januari 2015 de gemeente Den Helder. Met ingang van 1 januari 2015 zijn de gemeenten Alkmaar, Graft-De Rijk en Schermer gefuseerd, echter wel tot en met 2016 met het (gedeeltelijke) behoud van individuele belastingverordeningen.

De exploitatie van Cocensus over 2015 sluit af met een overschot van € 119.064. Dit overschot wordt per saldo met name veroorzaakt door lager uitvallende personeelslasten.

Als gevolg van een intern onderzoek zijn de materiële activa opnieuw geanalyseerd. De bijbehorende correcties zijn in overeenstemming met de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) retrospectief verwerkt. Dit houdt in dat er een nieuwe balanspositie is bepaald per 1 januari 2015 met als gevolg een verhoging van de materiële activa van € 399.393 en daarnaast ook een verhoging van het eigen vermogen per 1 januari met hetzelfde bedrag. Na vaststelling van de jaarstukken 2015 zal een voorstel worden opgesteld over hoe om te gaan met dit voordeel, gecombineerd met het voordelige rekeningresultaat 2015.

Het jaar 2015 heeft met name in het teken gestaan van de ontwikkelingen binnen de belastingapplicatie, met name gericht op taxatie-applicatie en daarmee de start van een gefaseerde overgang van Gouw5 naar Gouw7. Daarnaast is in 2015 de toetreding van de gemeente Den Helder geëffectueerd en daarmee het inpassen van personeel en de verschillende werkstromen.

1.2 Organisatie

Cocensus is een gemeenschappelijke regeling op het niveau van de gemeentelijke colleges van B&W. Cocensus is op 1 januari 2007 formeel van start gegaan en richt zich daarbij op het verzorgen van werkzaamheden in het kader van de Wet WOZ en de heffing en invordering van gemeentelijke belastingen en rechten, dit inclusief de afhandeling van bezwaren, beroepen en kwijtscheldingsverzoeken. Deze werkzaamheden verzorgt Cocensus voor de gemeenten Haarlem, Haarlemmermeer, Hillegom, Beverwijk, Oostzaan, Wormerland, Alkmaar (inclusief Graft-De Rijk en Schermer), Bergen, Heerhugowaard, Langedijk en Den Helder.

Cocensus heeft een Algemeen- en een Dagelijks bestuur.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.

Behorend bij conglomeraat 2016
d.d. 09 MAART 2016 Pagina 2

1.2.1 Algemeen Bestuur en Dagelijks bestuur

Algemeen bestuur:

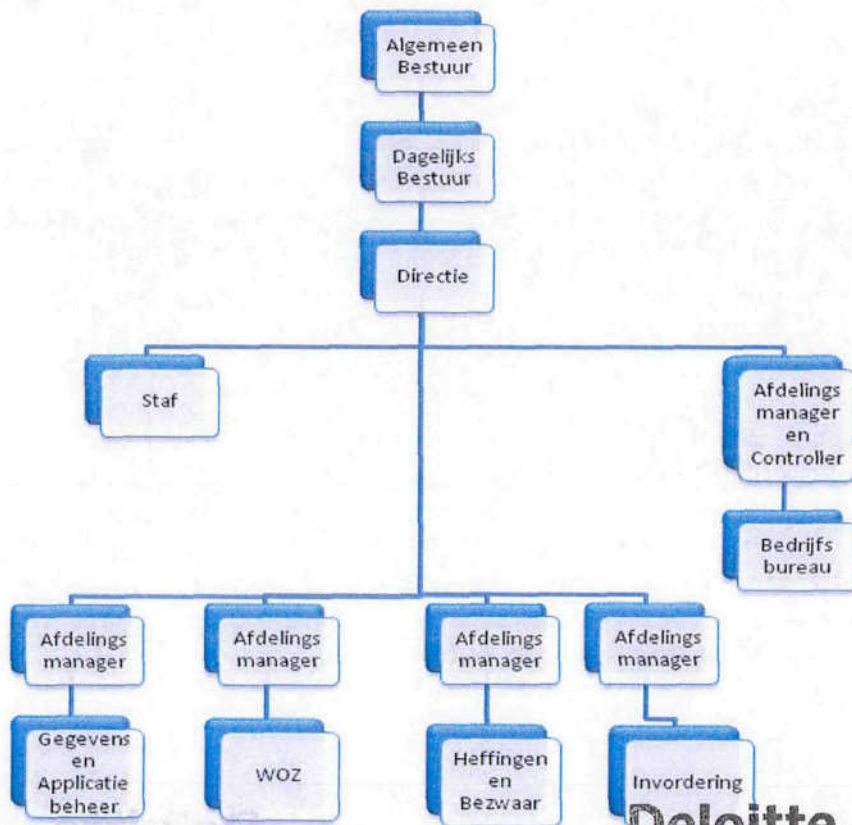
1 afgevaardigde per gemeente.

1. Haarlem	Jeroen van Spijk (voorzitter)
2. Haarlemmermeer	Derk Reneman (plv. voorzitter)
3. Hillegom	Anne de Jong
4. Beverwijk	Jaqueline Dorenbos
5. Oostzaan	Marco Olij
6. Wormerland	Jeroen Schalkwijk
7. Alkmaar	Pieter Dijkman
8. Heerhugowaard	Leo Dickhoff
9. Bergen	Rob Zeeman
10. Langedijk	Jasper Nieuwenhuizen
11. Den Helder	Bob Haitsma

Dagelijks bestuur:

Haarlem	Jeroen van Spijk (voorzitter)
Haarlemmermeer	Derk Reneman (plv. voorzitter)
Alkmaar	Pieter Dijkman
Beverwijk	Jaqueline Dorenbos
Langedijk	Jasper Nieuwenhuizen

1.2.2 Organisatiemodel van Cocensus:

Figuur 1: Organigram Cocensus

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

1.2.3 Overzicht formatie Cocensus

Afdeling	Vastgestelde formatie 2015
Directie & Staf	5,67
Bedrijfsbureau	7,7
WOZ	39,23
Gegevens en IT-beheer	24,44
Heffingen en Bezwaar	23,88
Invordering	28,62
Totaal	129,54

Tabel 1: Toegestane formatie per 31 december 2015

1.3 Korte terugblik op 2015 en nieuwe ontwikkelingen

De belangrijkste ontwikkelingen in 2015 betreft enerzijds de effectuering van de toetreding van de gemeente Den Helder tot de GR Cocensus en anderzijds verdere ontwikkelingen binnen de belastingapplicatie (Gouw7)

Verder zijn de in 2014 ingezette procedures in het kader van de Europese aanbesteding in 2015 afgerond. Gericht op de aanbesteding van de printservice is door een van de inschrijvende partijen een aantal procedures tegen de voorgenomen gunning aangespannen. Daardoor is in eerste instantie in goed overleg besloten om de implementatiewerkzaamheden uit te stellen. Nadat in augustus alsnog een start werd gemaakt met de voorbereiding van de benodigde implementatie zijn een aantal voor de definitieve gunning essentiële probleempunten naar voren gekomen. Dit heeft er vervolgens toe geleid dat deze aanbestedingsprocedure is ingetrokken. De aanbestedingsprocedure gericht op de accountantsdiensten is daarentegen snel en adequaat verlopen. Medio mei is de overeenkomst hiervoor getekend.

In 2009 is de ISO-certificering voor het management- en kwaliteitssysteem van Cocensus behaald. Het systeem is medio 2015 voor de zevende maal door de Dekra getoetst. Deze toetsing is succesvol verlopen en de certificering is daarmee behouden.

Daarnaast is Cocensus sedert november aangesloten op mijn.overheid.nl. Dit leidt ertoe dat belastingplichtigen die aangemeld zijn op MijnOverheid en Cocensus hebben aangevinkt, ingaande 2016 de aanslagen gemeentelijke belastingen digitaal ontvangen. Daarnaast zijn de benodigde wijzigingen doorgevoerd inzake het verlenen van automatische incasso van belastingaanslagen. In plaats van het gebruik van machtigingskaarten kan de machtiging voortaan digitaal verzorgd worden, het zogenaamde e-mandate. Verder is een vereenvoudiging doorgevoerd met betrekking tot verzoeken om kwijtschelding. De vereenvoudiging betreft zowel de aanvraag (in eerste aanleg een beperkt aantal vragen beantwoorden zonder noodzaak tot meesturen van diverse bijlagen) als de behandeling. Naast de mogelijkheid van geautomatiseerde kwijtschelding (aan de aanslagoplegging voorafgaande toetsing door het Inlichtingenbureau) is het mogelijk geworden om de na de aanslagoplegging ontvangen verzoeken bij het Inlichtingenbureau te laten toetsen. Ingeval van geadviseerde afwijzing vanuit het Inlichtingenbureau wordt mogelijk bij de aanvrager nog aanvullende informatie opgevraagd voordat tot besluitvorming op het verzoek om kwijtschelding wordt overgegaan.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.

Behorend bij contractnummer 1111111111

d.d. 09 MAART 2016 Pagina 4

1.4 Bedrijfsvoering

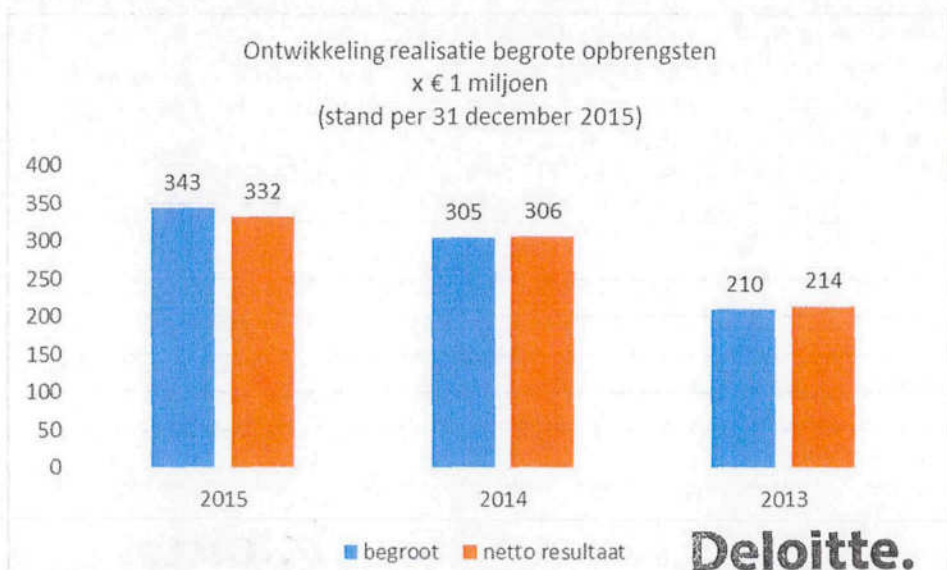
In dit jaarverslag is informatie opgenomen gericht op de voortgang van de primaire werkprocessen, personeelszaken, communicatie en financiën, dit naar de stand van 31 december 2015. Naar dezelfde peildatum, 31 december 2015, is per gemeente een (derde) voortgangsrapportage aan de gemeentelijke opdrachtgever verstrekt. In deze voortgangsrapportages is de specifiek op de eigen gemeente gerichte informatie opgenomen. In dit Jaarverslag is de voor de deelnemende gemeente individueel geldende informatie omgezet naar een totaalbeeld van de meest relevante primaire processen. Dit richt zich op de realisatie van de begrote opbrengsten, de ontwikkeling van de bezwaar- en beroepschriften, de ontwikkeling van de kwijtschelding en de ontwikkeling van de invordering. Bij de presentatiewijze is nog rekening gehouden met het volgende.

Zoals reeds is aangegeven, verzorgt Cocensus voor de gemeenten Haarlem, Haarlemmermeer, Hillegom, Beverwijk, Oostzaan en Wormerland de werkzaamheden gericht op de belastingjaren 2013, 2014 en 2015. Voorts verzorgt Cocensus voor de gemeenten Alkmaar, Bergen, Graft-De Rijk, Heerhugowaard, Langedijk en Schermer de werkzaamheden gericht op de belastingjaren 2014 en 2015 en voor de gemeente Den Helder alleen voor het belastingjaar 2015. Met name tussen de belastingjaren 2013 en 2014 ontstaat in de (grafische) presentatiewijze daarmee een trendbreuk. Naast informatie over de primaire processen is tevens nog informatie gericht op communicatie, inkoop en HRM (ontwikkeling formatie en ziekteverzuim) opgenomen.

1.4.1 Realisatie begrote opbrengsten

De gemeentelijke opdrachtgevers hebben voor wat betreft de aan Cocensus overgedragen heffingssoorten per belastingjaar de (bijgestelde) begrotingen opgegeven. Voor het belastingjaar 2015 leidt deze opgave tot een totaalbedrag aan te realiseren belastingopbrengst van ruim € 343 miljoen. In onderstaande tabel is de netto-realisatie door middel van aanslagoplegging in relatie tot de begrote opbrengsten in beeld gebracht, dit naar de stand van 31 december 2015. Onder netto-realisatie wordt verstaan het resultaat van aanslagoplegging minus verleende verminderingen.

De stijging qua begroting/netto resultaat voor het belastingjaar 2014 is veroorzaakt door de toetreding van de gemeenten Alkmaar, Bergen, Graft-de Rijk, Heerhugowaard, Langedijk en Schermer tot Cocensus. Vervolgens is de stijging bij het belastingjaar 2015 voor een belangrijk deel veroorzaakt door de toetreding van de gemeente Den Helder.

Grafiek 1: Ontwikkeling opbrengstrealisatie

Per 31 december belooft het netto resultaat voor het belastingjaar 2015 ruim 97% van de voor dat belastingjaar begrote opbrengst. Hierbij wordt opgemerkt dat een aantal heffingssoorten nog niet op aanslag gebracht zijn (bijvoorbeeld de afvalstoffenheffing met toepassing van Diftar en de toeristenbelasting) omdat de heffingsgrondslagen pas in de loop van het belastingjaar beschikbaar komen of zelfs pas na het verloop van het belastingjaar. Ook zijn er heffingen waarbij de opbrengstrealisatie op basis van maandelijkse (gemeentelijke) input gerealiseerd kan worden, zoals bijvoorbeeld de naheffingsaanslagen parkeerbelasting en leges. Derhalve is het logisch dat momenteel de opbrengstrealisatie voor het jaar 2015 nog niet 100% is.

De deelnemende gemeenten zijn door middel van de 3e Voortgangsrapportage individueel geïnformeerd omtrent de opbrengstontwikkelingen en eventuele afwijkingen daarbij zijn ten behoeve van de gemeentelijke opdrachtgevers in beeld gebracht.

1.4.2 Bezwaar- en beroepschriften

Bezwaarschriften gericht tegen aanslagen gemeentelijke heffingen kunnen op verschillende manieren ingediend worden. Via internet is het mogelijk om digitaal bezwaar in te dienen. Daarnaast kan bezwaar worden gemaakt door gebruik te maken van het bij het aanslagbiljet meegezonden reactieformulier. Verder is het ook mogelijk om schriftelijk een bezwaarschrift in te dienen. Als extra 'service' is het mogelijk om in de eerste vijf weken na aanslagoplegging om gericht op de WOZ-waarde, door middel van een zogenaamde terugbelafpraak, telefonisch contact te hebben met de betreffende taxateur zodat de nodige uitleg gegeven kan worden en waar nodig met onderlinge instemming administratieve correcties direct verwerkt kunnen worden zonder dat formeel bezwaar hoeft te worden gemaakt.

Voor het belastingjaar 2015 zijn in totaal 13.523 bezwaarschriften ontvangen, dit op een totaal van 428.835 verzonden aanslagbiljetten. Per saldo geldt dat bij 3,15% van de aanslagbiljetten een bezwaarschrift volgt.

In onderstaande tabellen is de ontwikkeling opgenomen van het aantal ontvangen bezwaarschriften met betrekking tot de belastingjaren 2013 tot en met 2015. Teneinde een onderlinge vergelijking te kunnen maken is bij de eerdere belastingjaren hetzelfde meetpunt gehanteerd, te weten 31 december van het betreffende belastingjaar. Daarmee is het mogelijk om de ontwikkeling qua WOZ- en heffingsbezwaren te onderkennen.

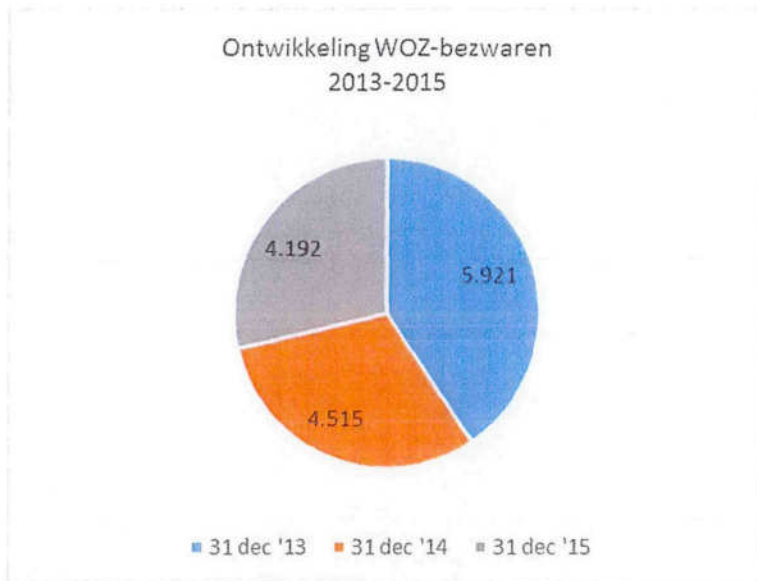
Daarbij valt het op dat in het belastingjaar 2015 het aantal ontvangen WOZ-bezwaren belangrijk is afgenomen. Het aantal WOZ-bezwaren voor het belastingjaar 2015 valt ruim 20% lager uit dan in de vergelijkbare periode belastingjaar 2014 (dit is berekend exclusief de toename met de gemeente Den Helder).

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring

d.d. 09 MAART 2016 na-6

Grafiek 2: Ontwikkeling WOZ-bezwaren

Van de 4.192 ingekomen WOZ-bezwaren zijn er momenteel 3.975 afgedaan i.c. 94,4%. Het merendeel van de nog openstaande bezwaarschriften is taxatie-technisch afgedaan en qua uitspraak volledig voorbereid, maar kan pas formeel afgedaan worden na de benodigde hoorzittingen. De afhandeling van de WOZ-bezwaren zal binnen de daarvoor geldende termijnen worden afgedaan.

Voor de belastingjaren 2013 en 2014 is van de WOZ-bezwaren nu 99,6% respectievelijk 97,0% afgedaan. De nog te behandelen aantallen zijn voor het merendeel van recente datum.

Ook het aantal heffingsbezwaren belastingjaar 2015 is, exclusief de toename vanuit den Helder, ten opzichte van de vergelijkbare periode in 2014 met rond 4% afgenomen.

Grafiek 3: Ontwikkeling heffingsbezwaren

Van de voor het belastingjaar 2015 ingekomen heffingsbezwaren is momenteel 92,4% afgedaan en van de heffingsbezwaren 2013 en 2014 respectievelijk 97,9% en 99,6%.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.

Behorend bij controleverklaring

d.d. 09 MAART 2016 Pagina 7

Resultaten behandelde bezwaarschriften

Bij de behandeling van bezwaarschriften kan besloten worden tot het handhaven van de opgelegde aanslagen dan wel tot het verlenen van (gedeeltelijke) vermindering. Met betrekking tot de afgedane bezwaarschriften belastingjaar 2015 is in 50,4% van de uitspraken besloten tot handhaving van de aanslag. Daarmee is in 49,6% van de uitspraken besloten tot het verlenen van (gedeeltelijke) vermindering. Een nadere onderverdeling van de afgedane bezwaren Parkeerbelasting, Overige heffingen en de WOZ geeft het navolgende beeld:

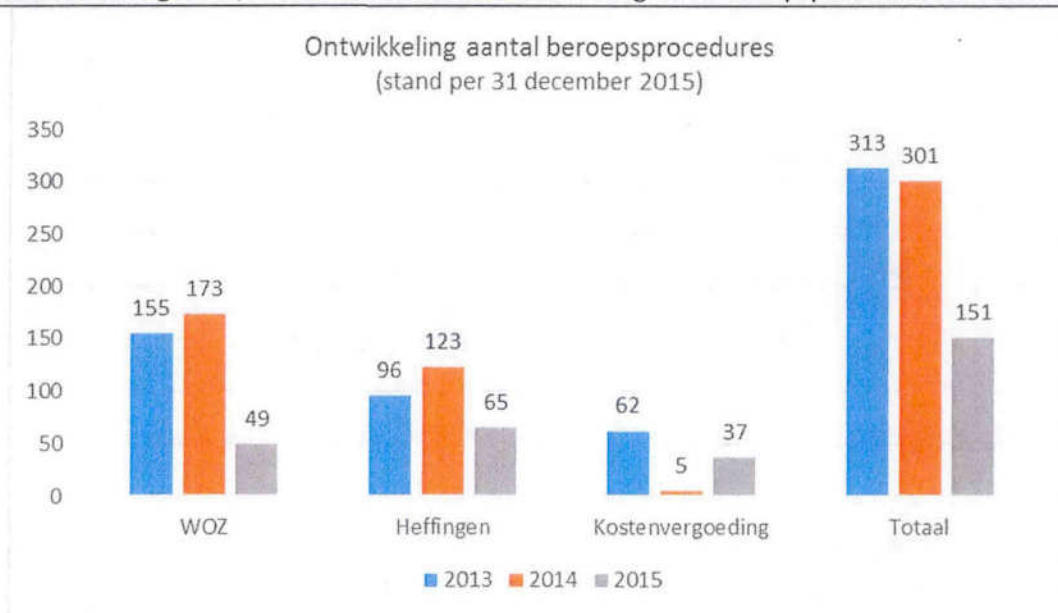
	Handhaven	Vermindering
Parkeerbelasting	41,6%	58,4%
Overige heffingen	46,6%	53,4%
WOZ	61,7%	38,3%
Totaal	50,4%	49,6%

Tabel 2: Resultaten behandeling bezwaarschriften

Beroepschriften

Gericht op het belastingjaar 2015 zijn er momenteel 152 beroepsprocedures ingesteld, dit gericht in 49 gevallen tegen de uitspraken WOZ, 66 tegen uitspraken heffingsbezwaren en 37 inzake uitspraken inzake kostenvergoeding. Voor het belastingjaar 2014 zijn in totaal 303 beroepsprocedures en voor het belastingjaar 2013 zijn 313 beroepsprocedures ingesteld.

Voor het belastingjaar 2015 zijn in totaal 152 beroepsprocedures ontvangen, dit op een totaal van 428.835 verzonden aanslagbiljetten. Per saldo geldt dat bij 0,04% van de aanslagbiljetten een bezwaarschrift volgt. In 1,12% van de bezwaarschriften volgt een beroepsprocedure.

Grafiek 4: Ontwikkeling beroepsprocedures

Van de ingekomen beroepsprocedures 2013-2014 zijn in respectievelijk 261 en 137 procedures door de rechtbank uitspraak gedaan. Helaas kampt de Rechtbank met achterstanden waardoor voor het belastingjaar 2013 nog 51 en voor het belastingjaar 2014 nog 165 (155) van de procedures de behandeling door de Rechtbank nog moet plaatsvinden.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.

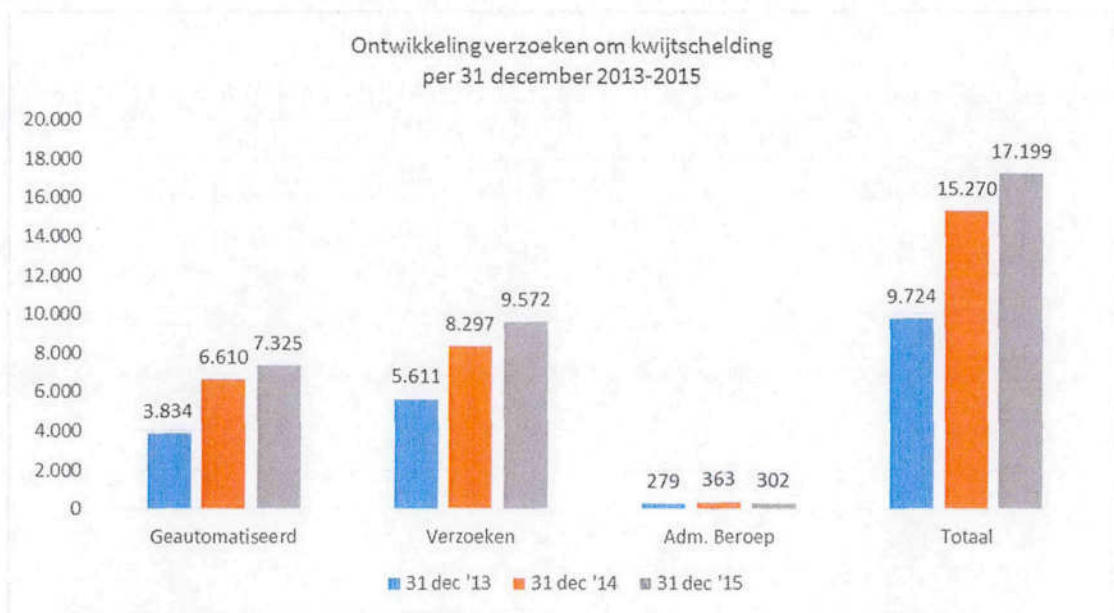
Benodend bij controleverklaring
d.d. 09 MAART 2016

1.4.3 Kwijtschelding

Als de belastingschuldige als gevolg van een te laag inkomen de gemeentelijke heffingen niet kan betalen, kan voor de belastingsoorten waarvoor de gemeente dit mogelijk heeft gemaakt, kwijtschelding worden aangevraagd. Voor degenen die het voorgaande belastingjaar kwijtschelding hebben gekregen wordt voorafgaande aan de aanslagoplegging voor het nieuwe belastingjaar, eerst een inkomenstoets verzorgd via het Inlichtingenbureau. Dit kan ertoe leiden dat over gegaan wordt tot het verlenen van geautomatiseerde kwijtschelding. Voor alle andere gevallen kan door middel van het invullen/opsturen van het aanvraagformulier, kwijtschelding worden aangevraagd.

Voor het belastingjaar 2015 zijn in totaal 17.199 kwijtscheldingsverzoeken (geautomatiseerde en individuele verzoeken) ontvangen, dit op een totaal van 428.835 verzonden aanslagbiljetten. Per saldo geldt dat bij 4,01% van de aanslagbiljetten een verzoek om kwijtschelding volgt.

In onderstaande tabel zijn de aantallen aan verzoeken om kwijtschelding in beeld gebracht. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen de geautomatiseerd verleende kwijtscheldingen en de feitelijk ontvangen verzoeken om kwijtschelding. Tevens is in onderstaande tabel nog het administratieve beroep opgenomen (bezwaar tegen de uitspraak op het verzoek om kwijtschelding). Voor de belastingjaren 2013-2015 is jaarlijks een stijging te constateren van het totaal aan kwijtscheldingsverzoeken. Voor het belastingjaar 2015 geldt in absolute zin een stijging van ongeveer 12%. In vergelijking met het aantal kwijtscheldingsverzoeken per 31 december 2014, dit exclusief Den Helder, is echter sprake van een daling van het aantal verzoeken met 2,5%.

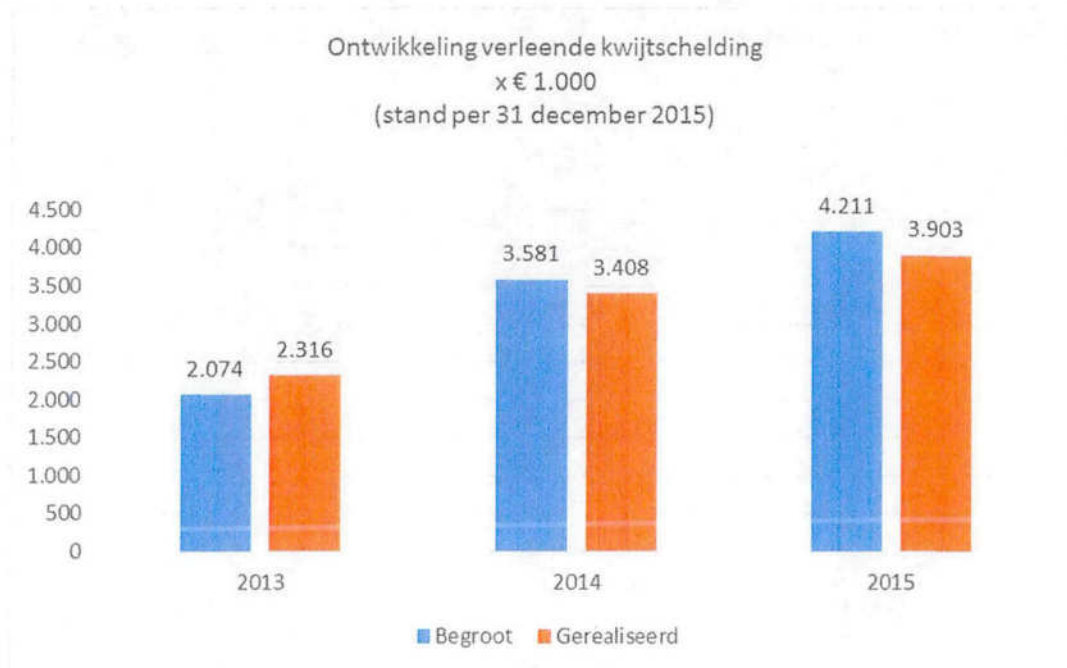
Grafiek 5: Ontwikkeling aantal verzoeken om kwijtschelding

Momenteel is van te behandelen verzoeken om kwijtschelding belastingjaar 2015 rond 92% afgedaan. De geautomatiseerde verleende kwijtschelding is uiteraard volledig afgedaan.

Van de ingekomen verzoeken voor de belastingjaren 2013 en 2014 zijn nu 99,7% respectievelijk 98,6% afgedaan.

De stijging in het aantal verzoeken om kwijtschelding, dit in combinatie met de jaarlijks stijgende tarieven, leidt ertoe dat ook ten aanzien van het bedrag aan verleende kwijtschelding tussen 2013 en 2015 een stijgende lijn is vast te stellen.

Deloitte.
Deloitte Accountants B.V.

Grafiek 6: Ontwikkeling verleende bedragen aan kwijtschelding

Voor het belastingjaar 2013 kwam het gemiddelde bedrag aan verleende kwijtschelding uit op 215,36 euro per afgedaan verzoek, voor het belastingjaar 2014 op 210,03 euro per afgedaan verzoek en voor het belastingjaar 2015 op 241,79 euro per afgedaan verzoek.

1.4.4 Invordering

Het totaal in te vorderen bedrag is het resultaat van het totaalbedrag van de opgelegde aanslagen, minus de effecten van de behandeling van bezwaarschriften (verminderingen) en de verleende kwijtschelding. Verder vindt een correctie plaats van oninbaar verklaarde vorderingen en het bijtellen van de kosten bij aanmaning en dwangbevel. Per saldo betreft dit het netto in te vorderen bedrag.

Voor het belastingjaar 2015 zijn in totaal 50.102 aanmaningen en 24.001 dwangbevelen verzonden, dit op een totaal van 428.835 verzonden aanslagbiljetten. Per saldo geldt dat bij 11,68% van de aanslagbiljetten een aanmaning volgt en in 5,6% tot een dwangbevel. In 47,90% van de aanmaningen volgt een dwangbevel.

De betaling van de opgelegde aanslagen kan plaatsvinden met toepassing van automatische incasso (9 incassotermijnen) of door middel van internetbankieren/betaling met acceptgiro (binnen 2 maanden). In de periode januari-december 2015 zijn in totaal 253.681 ontvangsten verwerkt en 1.721.930 automatische incasso opdrachten. Blijft (volledige) betaling uit dan volgt na het verstrijken van de betaaltermijn een aanmaning. Gericht op het belastingjaar 2015 zijn 50.102 aanmaningen verzonden. Voor de aanmaning geldt een betaaltermijn van 14 dagen. Blijft na de aanmaningsfase de (volledige) betaling uit dan volgt een dwangbevel. Voor het belastingjaar 2015 zijn 24.001 dwangbevelen verzonden. Bij zowel het verzorgen van de aanmaning als van het dwangbevel worden kosten in rekening gebracht.

In de tabel op de volgende pagina is gericht op de periode 2013-2015 de ontwikkeling van de invordering in beeld gebracht.

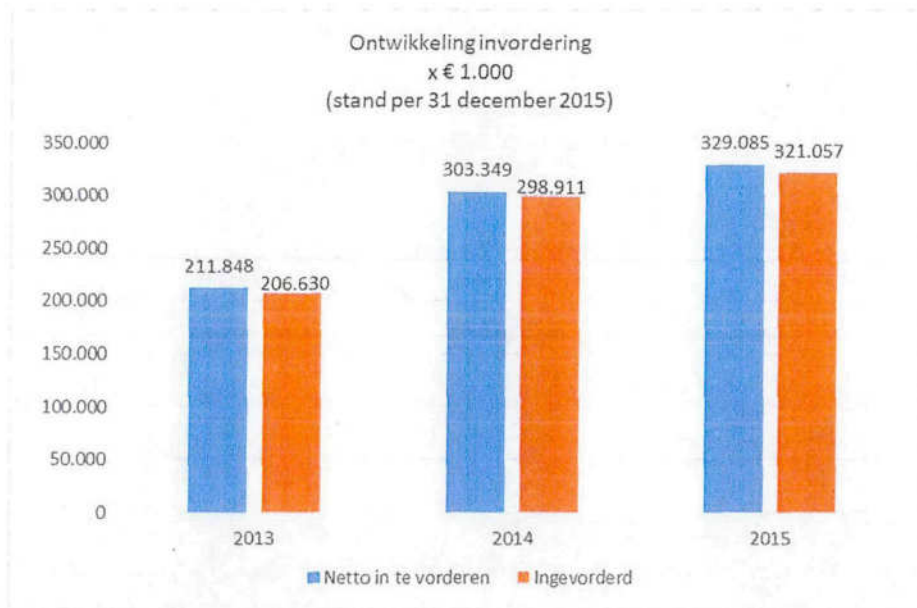
Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.

Behorend bij controleverklaring

d.d. 09 MAART 2016 10

Grafiek 7: Ontwikkeling invordering

Voor de jaren belastingjaren 2013 tot en met 2015 is van de netto in te vorderen bedragen nu respectievelijk 98%, 99% en 98% ingevorderd.

Ten aanzien van het voor het belastingjaar 2015 nog in te vorderen bedrag zal nog een deel ingevorderd worden door middel van automatische incasso. Daarnaast is ten aanzien van een aantal vorderingen de invordering aangehouden, dit in verband met een verzoek om uitstel van betaling in verband met een ingediend bezwaarschrift. Tot slot geldt dat voor een aantal nog openstaande vorderingen dat de betaaltermijn is vertrekken en als gevolg daarvan een aanmaning of dwangbevel is verzonden.

1.4.5 Communicatie

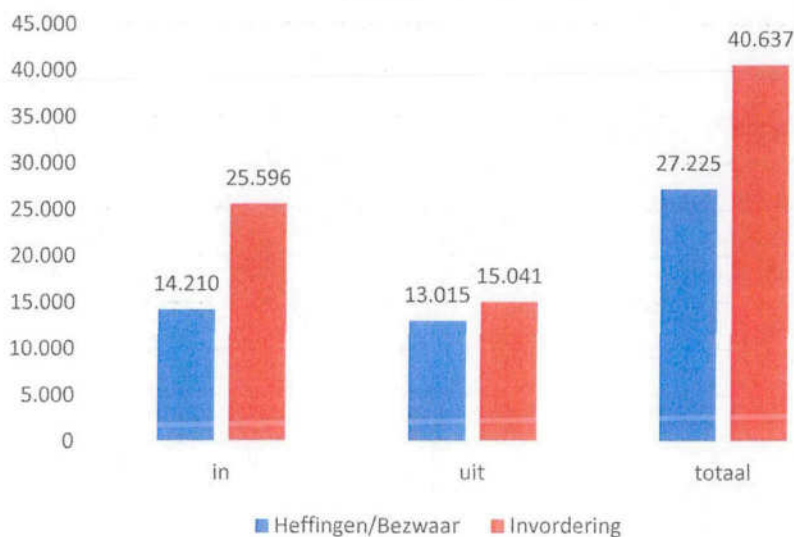
Vanaf eind februari/begin maart zijn de WOZ-beschikkingen en de diverse belastingaanslagen verzonden. Voor informatie over deze aanslagen is op de website van Cocensus per deelnemende gemeente een belastingsite, dit in de huisstijl van de gemeente, opgenomen. Deze belastingsites zijn ook via de website van de gemeente bereikbaar. Op deze belastingsites is informatie te vinden over de WOZ, de verschillende belastingsoorten, betaling, kwijtschelding, bezwaar en zijn de belastingverordeningen te raadplegen. Verder is het mogelijk om via deze sites digitaal bezwaar in te dienen en de aanslag/WOZ-beschikking of het taxatieverslag te raadplegen. Tot slot zijn gericht op de diverse onderwerpen de 'veel gestelde vragen' opgenomen.

Daarnaast is het mogelijk om via het KCC van de gemeente nog individueel informatie te krijgen. Mocht de vraag voor het KCC te specifiek zijn dan wordt de vraag naar de betreffende afdeling binnen Cocensus door middel van een zogenaamde terugbelafpraak doorgezet. Daar vindt de verdere afhandeling van deze vraagpunten plaats.

Nadat aanmaningen of dwangbevelen zijn verzonden dan wel uitspraken op bezwaarschriften of op verzoeken om kwijtschelding zijn uitgegaan, zijn de belastingplichtigen uiteraard in de gelegenheid om over deze producten telefonisch vragen te stellen. Op deze producten staat, dit in tegenstelling tot de WOZ-beschikking/aanslag gemeentelijke belastingen, het directe telefoonnummer van de betreffende afdeling bij Cocensus. Het totaal aantal bij de afdeling Heffingen en Bezwaar respectievelijk Invordering inkomende- en uitgaande gesprekken (in totaal 67.860) geeft het aantal gesprekken.

Deloitte
Deloitte Accountants B.V.

Ontwikkeling inkomende/uitgaande
telefoongesprekken
periode januari - december 2015

Grafiek 8: Inkomende/uitgaande telefoongesprekken

Gericht op de gehele organisatie van Cocensus zijn in totaal rond 93.350 in-/uitgaande gesprekken geregistreerd. De gemiddelde wachttijd voordat een inkomend gesprek wordt opgenomen bedraagt afgerond 19 seconden. De gemiddelde gespreksduur van de in-/uitgaande gesprekken komt uit op 3,3 minuten. Van het totaal aan aangeboden gesprekken wordt rond 1,4% door de aanbieder voordat een gesprek tot stand is gekomen, weer verbroken. Een belangrijk deel hiervan betreft gesprekken welke buiten de geldende openingstijden (van 9.00 uur tot en met 13.00 uur) aangeboden worden.

In de periode februari-maart 2016 wordt een extern onderzoek gehouden op de kwaliteit van de telefonische (on)bereikbaarheid van Cocensus. Dit onderzoek wordt verzorgd door een extern op dit gebied gespecialiseerd bedrijf. Vanuit dit onderzoek worden naast de feitelijke resultaten waar nodig ook verbetervoorstellen aangereikt.

1.4.6. Inkoopbeleid / Europese aanbesteding

Cocensus heeft een vastgesteld inkoopbeleid met daarin opgenomen regels voor aanbesteding. Indien besluiten worden genomen voor aankopen wordt het inkoopbeleid gevolgd en wordt ook de afweging gemaakt of er sprake dient te zijn van aanbesteding, en zo ja, van welke vorm van aanbesteding. Daarbij wordt derhalve ook de afweging gemaakt bij grotere aankopen of er sprake dient te zijn van Europese aanbesteding. In 2014 is het inkoop- en aanbestedingsbeleid met ondersteuning van Stichting Rijk geactualiseerd en vastgesteld. Jaarlijks wordt het inkoop- en aanbestedingsbeleid aangepast aan de actuele wet- en regelgeving. In 2014 zijn een tweetal Europese aanbestedingsprocedures gestart waarvan de afronding in 2015 is gerealiseerd. Zie hiertoe verder onderdeel 1.3.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.

Behorend bij controleverklaring

d.d. 09 MAART 2016 a.12

1.5. HRM

Project Den Helder

Met ingang van 1 januari zijn de negen medewerkers die door toetreding van de gemeente Den Helder in dienst getreden zijn bij Cocensus ingewerkt op de afdelingen waar zij geplaatst zijn.

Medewerkers Tevredenheidsonderzoek (MTO)

In overleg met de Ondernemingsraad is overeengekomen dat het MTO in januari 2016 zal gaan plaatsvinden, dit in plaats van het laatste kwartaal van 2015. De reden van deze verschuiving is dat het MTO op een andere wijze zal gaan plaatsvinden. Er is gekozen om het traject te laten begeleiden door een extern bureau. Opvallende scores worden binnen een groep van vijf medewerkers besproken en vervolgens plenair.

Opleidingen/trainingen

In 2015 is een Excel-training "train-the-trainer" georganiseerd voor medewerkers die al redelijk bedreven zijn met Excel. Het doel van de opleiding was deze medewerkers op te leiden zodat zij hun kennis en vaardigheden op het gebied van Excel kunnen overdragen aan collega's op de afdeling. Deze training is door 11 medewerkers gevolgd.

- **Invordering**

Ook in 2015 is een actualiteitendag georganiseerd voor de afdeling Invordering. Deze dag werd door alle medewerkers gevolgd. Ook hebben alle medewerkers de workshop rechtsbescherming (één dag) gevolgd. Nieuwe medewerkers van de afdeling hebben de opleiding Invorm-K bij Involon gevolgd. Een zevendaagse training, waarbij de medewerkers alle ins en outs te horen krijgen op het gebied van kwijtschelding.

Ook voor de opleiding Invorm-I, een opleiding die samen met Involon ontwikkeld is en nu als standaard opleiding door Involon wordt aangeboden, heeft één medewerker zich ingeschreven. Zij zal deze opleiding in 2016 afronden.

- **WOZ**

Dit jaar is er gekozen om hercertificering / bijscholing, hetgeen nodig is wanneer een taxateur ingeschreven staat in een "kamer WOZ, Wonen of bedrijfsmatig vastgoed", in-company te organiseren. Op deze manier konden alle taxateurs de diverse relevante opleidingen volgen en niet alleen diegene die ingeschreven staan. De opleiding werd verzorgd door Morel.

Een aantal data-analisten van de afdeling heeft een opleiding Access gevolgd (beginners en gevorderden). Ook heeft de leiding van de afdeling WOZ een training "Verdieping in WOZ-processen" gevolgd bij de Academie Lokale Belastingen.

- **Gegevensbeheer en IT**

In samenwerking met Involon is een pilot training opgezet over de BAG. Het betrof een drie- en vijfdaagse opleiding. Drie medewerkers hebben de vijfdaagse en acht de driedaagse opleiding gevolgd. De opleiding is afgesloten met een toets.

- **Heffingen en Bezwaar**

In tegenstelling tot andere jaren heeft er geen themadag bij de afdeling Heffingen en Bezwaar plaatsgevonden.

Medewerkers hebben individuele opleidingen gevolgd zoals Coachend leiderschap, communicatieve vaardigheden, persoonlijke profilering alsook inhoudelijke opleidingen, zoals Tiox, Taxatiewijzers, Joomla beheer, enz. In totaal is in 2015 een bedrag van 110.000 euro uitgegeven aan opleidingen.

Duurzaam inzetbaarheid

In het vierde kwartaal van 2015 is een start gemaakt met het project "Duurzame inzetbaarheid". Duurzame inzetbaarheid wordt steeds belangrijker voor organisaties, omdat medewerkers langer

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.

Behorend bij de identificatiedocument

d.d. 09 MAART 2016 Pagina 13

moeten doorwerken. Afdelingsmanagers en coördinatoren zijn het project gestart door het maken van een aantal bedrijfsscans (ontwikkeld door TNO) waardoor enerzijds het begrip duurzame inzetbaarheid minder abstract is geworden en anderzijds de actiepunten inzichtelijk zijn geworden. Het project werd begeleid door Inventief 180. In 2016 zal het project verder ingezet worden waarbij ook de medewerkers betrokken gaan worden. Het accent zal voornamelijk liggen op vitaliteit.

HR21

Het functiegebouw van Cocensus was, met name door de diverse toetredingen, toe aan onderhoud. Het huidige systeem ODRP wordt niet meer onderhouden. Om die reden is in overleg met de Ondernemingsraad gekozen voor het functiewaarderingsstelsel van de VNG, HR21. Inmiddels zijn de functies ingedeeld in de normfuncties van HR21. Na het vaststellen van de conversietabel door het Georganiseerd Overleg, worden de medewerkers geïnformeerd over hun indeling en salarisschaal.

Ondernemingsraad

In 2014 hebben zes reguliere overlegvergaderingen plaatsgevonden. Tijdens deze vergadering zijn twee instemmingsaanvragen en één adviesaanvraag besproken.

De Ondernemingsraad heeft haar instemming gegeven voor het functiewaarderingsstelsel HR21 en de klokkenluidersregeling. Een positief advies heeft de bestuurder ontvangen voor de voorgenomen vaststelling van de lokale functie-matrix en functieboek.

ICT

Eind 2014 is het uitbestedingscontract gericht op het ICT-beheer opgezegd teneinde dit beheer door middel van insourcing te gaan realiseren. Door middel van een gerichte inhuur is in eerste aanleg de status van het ICT-beheer in kaart gebracht teneinde vast te stellen hoe de beoogde insourcing gerealiseerd kan worden. Voorzichtigheidshalve is ervoor gekozen om mogelijke kandidaten eerst voor een beperkte periode in te huren. Achteraf bezien is dit een juiste keuze gebleken aangezien tot op heden inhuurovereenkomsten niet omgezet zijn naar aanstellingsovereenkomsten. Dit heeft als gevolg dat het ICT-beheer vooralsnog ingevuld is met tijdelijke inhuur in plaats van de beoogde eigen formatie.

Personeel

Bezettingsgraad

	Vastgestelde formatie 2015	Ingevulde formatie 2015	Vastgestelde formatie 2014
Directie & Staf	5,67	5,67	5,67
Bedrijfsbureau	7,70	7,70	8,31
WOZ	39,23	39,23	39,39
Gegevensbeheer en IT-beheer	24,44	23,42	20,44
Heffingen en Bezwaar	23,88	22,86	23,77
Invordering	28,62	28,62	25,12
Totaal	129,54	127,50	122,70

Tabel 3: Bezettingsgraad, 31 december 2015

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.

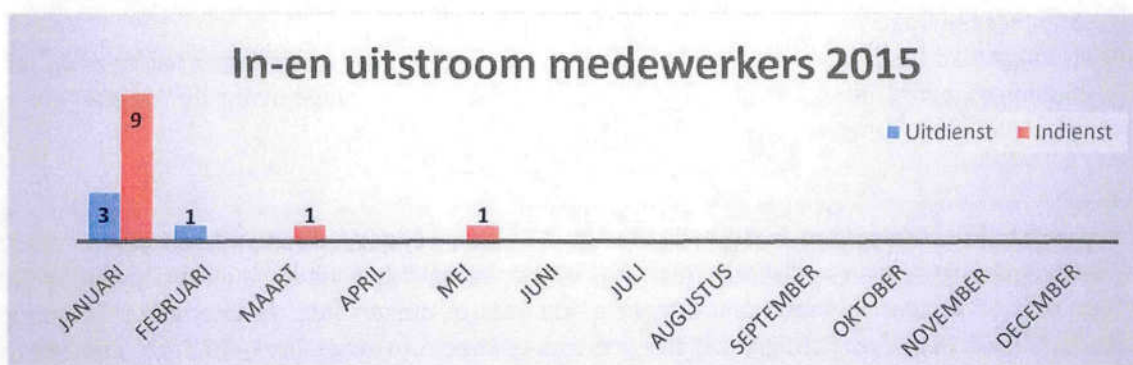
Behorend bij de jaarrekening 2015

d.d. 19 maart 2016 Pagina 14

Ten opzichte van 2014 is de vastgestelde formatie van Cocensus in 2015 met 6,84 fte uitgebreid. Door de toetreding van de gemeente Den Helder heeft formatie-uitbreiding plaatsgevonden. Daarnaast is in de formatie van 2015 een vacature van systeembeheerder opgenomen, de vacature van administratief medewerker bij de afdeling Heffingen en Bezwaar is vervallen. Ook zijn een aantal parttime percentages ten opzichte van 2014 gewijzigd.

Uitstroom

Twee medewerkers hebben de afdeling WOZ verlaten, omdat zij op 1 januari 2015 met prepensioen zijn gegaan. Bij de afdeling Invordering is een medewerker (23 uur) met ingang van 1 januari 2015 op eigen verzoek uit dienst getreden, omdat zij na een detachingsperiode bij de gemeente Nijmegen een aanstelling heeft gekregen. Een medewerker Heffingen en Bezwaar (28 uur) heeft in overleg met Cocensus de organisatie in februari verlaten. Totaal hebben gedurende 2015 3,42 fte (vier) medewerkers de organisatie verlaten.

Grafiek 9: In-en uitstroom medewerkers 2015

Instroom

Door de toetreding van de gemeente Den Helder (8,19 fte - negen medewerkers) is de formatie in januari 2015 uitgebreid. Door deze toetreding maar ook door vertrek van één werkvoorbereider met ingang van 1 januari 2015, zijn in de maanden maart en mei een werkvoorbereider en een allround taxateur in dienst getreden. Beiden zijn werkzaam op de afdeling WOZ.

Doorstroom/vacatures

In totaal zijn zes vacatures opengesteld in 2015, waarvan er twee intern vervuld zijn. Een werkvoorbereider die na een opleidingstraject formeel per 1 januari 2016 is benoemd in de functie van Data-analist en een administratief medewerker van Heffingen en Bezwaar die dezelfde functie is gaan vervullen op de afdeling Invordering.

Een medewerker van de afdeling Heffingen en Bezwaar is doorgeroeid in de functie van Specialist Heffingen en Bezwaar.

De vacatures van Werkvoorbereider zijn met externe kandidaten vervuld (een vacature in maart 2015 en de andere vacature februari 2016), alsook die van Allround Taxateur (mei 2015). De vacature van Systeembeheerder wordt op dit moment nog ingevuld via detachering.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.

Behorend bij controleverklaring

d.d. 09 MAART 2016 Pagina 15

Afdeling	Uitzenduren 2014	Uitzenduren 2015
Directie & Staf	1.200	600
Bedrijfsbureau	2.570	347
WOZ	447	3.194
Gegevensbeheer en IT-beheer	125	4.141
Heffingen en Bezwaar	625	384
Invordering	615	
Totaal	4.382	8.066

Tabel 4: Uitzenduren 2014/2015

Inhuur

Door de toetreding van de gemeente Den Helder en omdat één medewerker het gehele jaar afwezig was wegens arbeidsongeschiktheid, heeft de afdeling WOZ drie uitzendkrachten moeten inhuren.

Voor het afhandelen van beroepszaken is bij de afdeling Heffingen en Bezwaar, zoals ieder jaar, ingehuurd. Sinds 2015 handelen drie medewerkers beroepszaken af, waardoor de uitzenduren zijn afgenomen.

In de maanden maart en april heeft het Bedrijfsbureau gebruikt gemaakt van uitzendkrachten in verband met piekwerkzaamheden na de grote aanslagoplegging. De uren zijn aanzienlijk minder dan voorgaande jaren, omdat er minder bezwaren waren en omdat ook eigen medewerkers geassisteerd hebben bij het scannen van bezwaren en kwijtscheldingsformulieren.

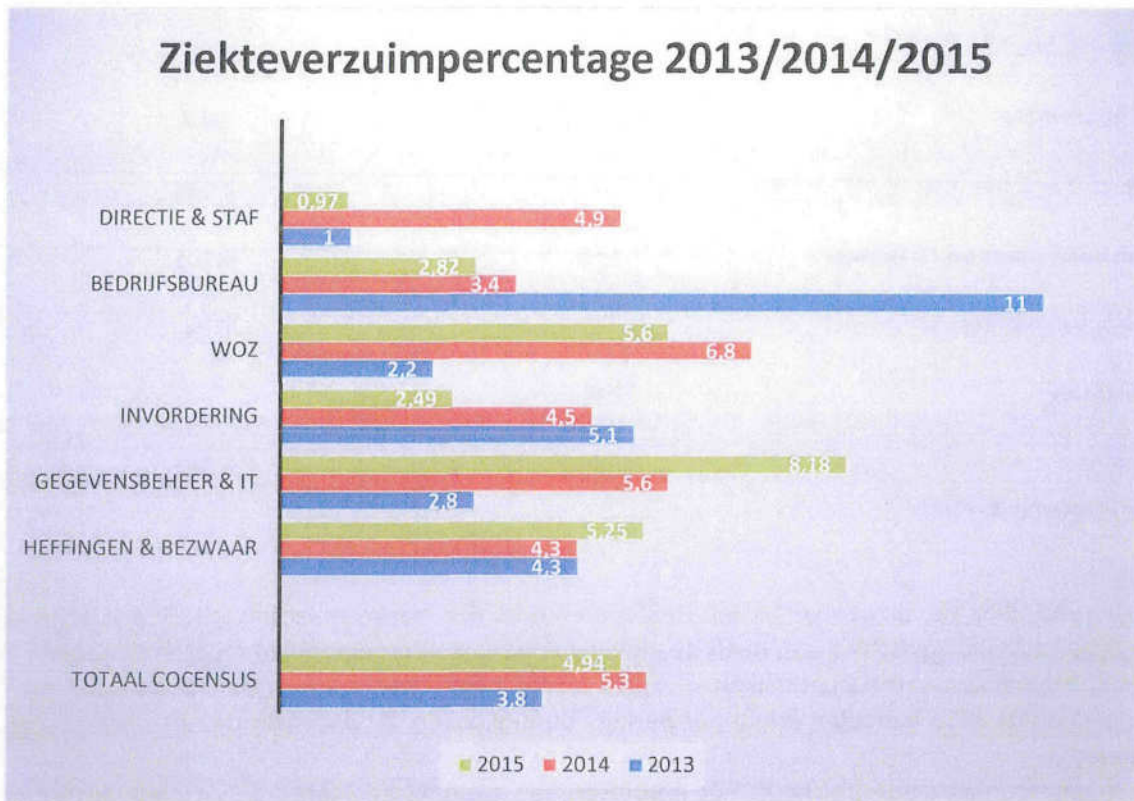
Bij de afdeling Gegevensbeheer en IT zijn de uitzend- c.q. detacheringsuren gestegen. Dit heeft te maken met het feit dat ICT sinds 2015 in eigen beheer is. Uiteindelijk is het de bedoeling dat twee systeembeheerders in dienst komen van Cocensus.

Voor o.a. het project "Upgrading kantoor vestiging Hoofddorp", contractenbank en vitaliteit, is de inhuur van een medewerker van het HNK op parttime basis verlengd tot 2016. Deze "uitzenduren" zijn weergegeven bij de Directie en Staf.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 09 MAART 2016 pagina 16

Grafiek 10: Ziekteverzuim 2013, 2014 en 2015 per afdeling

Het ziekteverzuimpercentage is in vergelijking met 2014 iets gedaald (0,36%). De hoogte van het verzuim wordt in hoge mate veroorzaakt door medewerkers die langdurig arbeidsongeschikt waren/zijn. Dit wordt ook geïllustreerd door grafiek 11, "Verzuimpercentage per duurklasse". Met name op de afdelingen Gegevensbeheer en IT en Heffingen en Bezwaar zijn medewerkers (gedeeltelijk) langdurig uitgevallen, waardoor zij een hoger verzuim hebben dan in het kalenderjaar 2014.

De redenen van verzuim waren zeer divers en niet werk gerelateerd. Op dit moment zijn er nog geen verzuimcijfers bekend van de Nederlandse Gemeenten over 2015. In 2014 hadden de Nederlandse gemeenten een verzuimcijfer van 5,1%.

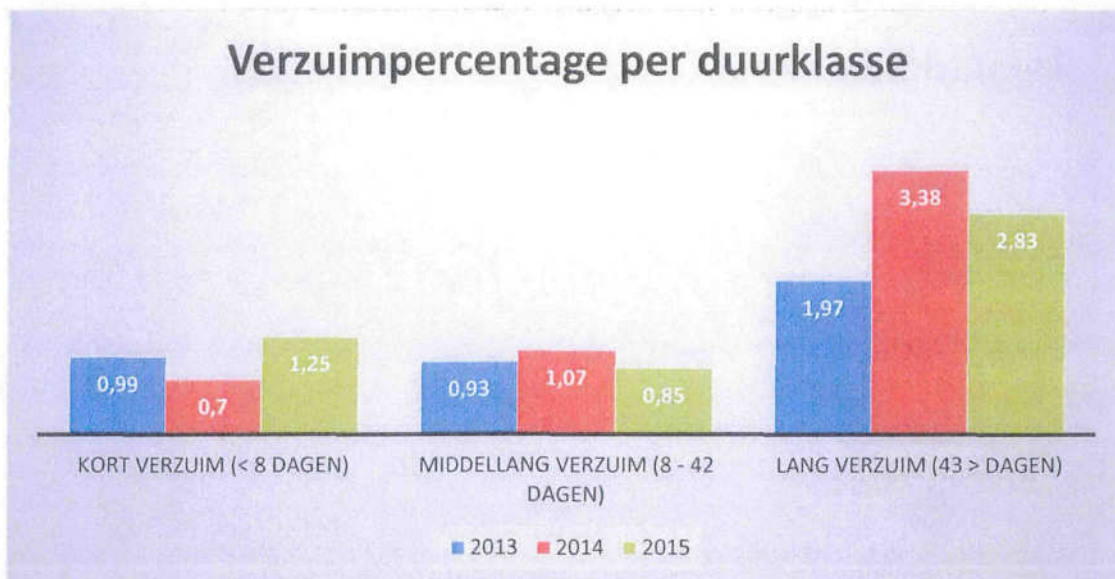
Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.

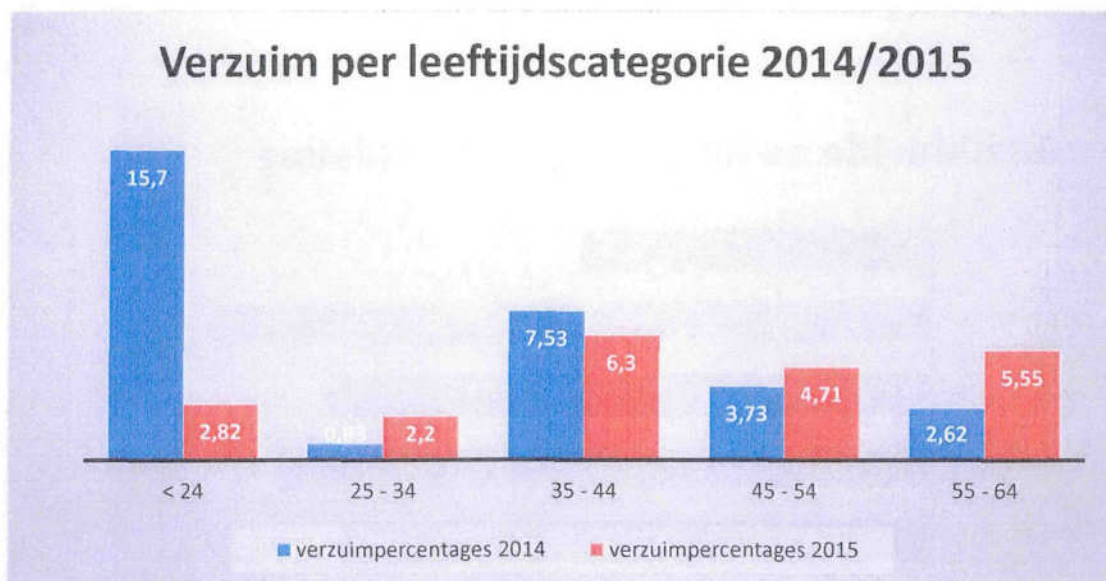
Behorend bij controleverklaring

d.d. 09 MAART 2016 Pagina 17

Grafiek 11: Verzuimpercentage per duurklasse 2013/2014/2015

Het middellang verzuim alsook het langdurig verzuim is in 2015 iets gedaald. Daarentegen is het korte verzuim weer iets gestegen. Zeven medewerkers zijn in 2015, 43 dagen of langer arbeidsongeschikt geweest. Wellicht is er een causaal verband tussen de stijging van de gemiddelde leeftijd en de hoogte van het langdurig verzuim bij Cocensus.

Grafiek 12: Verzuimpercentage per leeftijdscategorie 2014/2015

Het verzuimpercentage in de leeftijdscategorieën < 24 jaar en 35-44 jaar is gedaald. Opgemerkt dient te worden dat het cijfer van 2014 in de leeftijdsgroep < 24 jaar een vertekend beeld heeft gegeven aangezien deze groep slechts door drie mensen werd vertegenwoordigd. Daarentegen is het verzuimpercentage in alle andere leeftijdscategorieën gestegen.

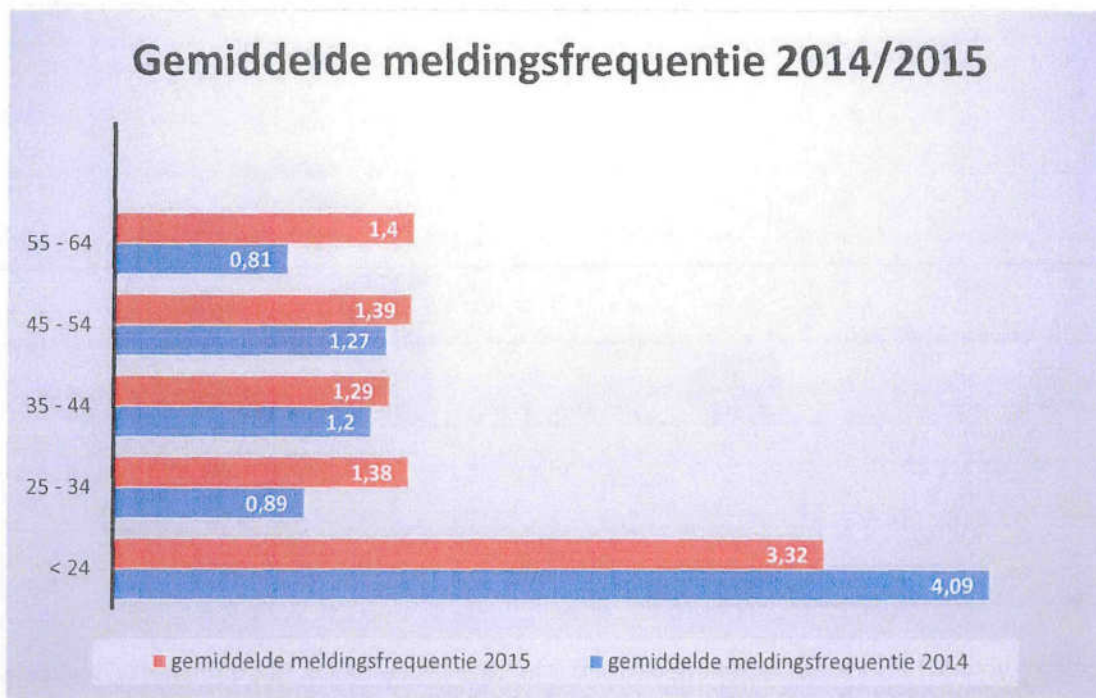
Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.

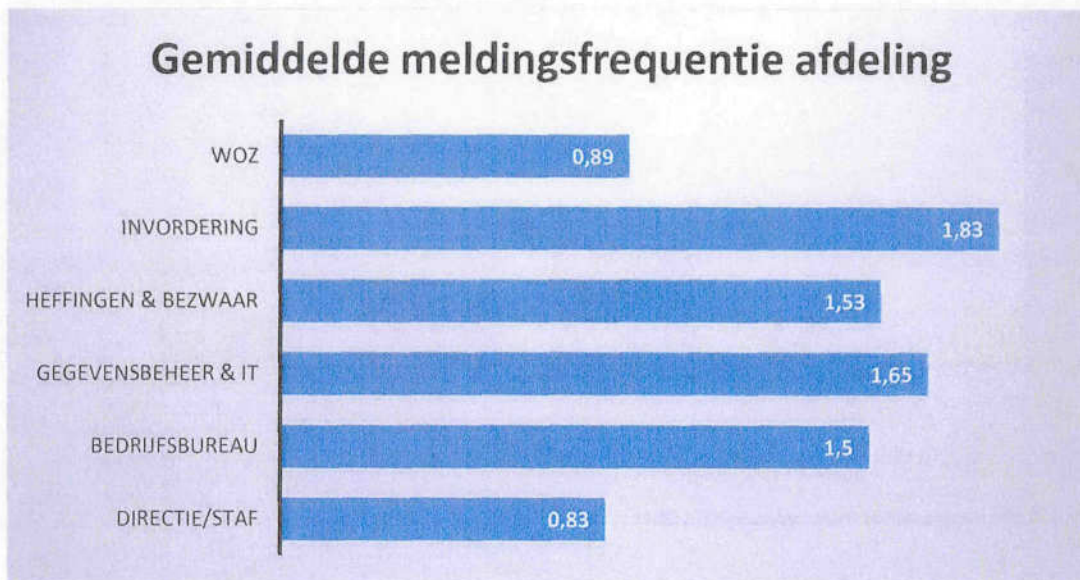
Behorend bij **08 MAART 2016**

d.d. Pagina 18

Grafiek 13: Gemiddelde meldingsfrequentie 2014/2015

De gemiddelde meldingsfrequentie houdt min of meer dezelfde trend aan als de verzuimpercentages. De meldingsfrequenties in de leeftijdscategorieën 55-64, 45-54 en 25-34 zijn eveneens gestegen in vergelijking met 2014. De gemiddelde meldingsfrequentie was in 2015 1,29 keer.

Grafiek 14: Gemiddelde meldingsfrequentie per afdeling 2015

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

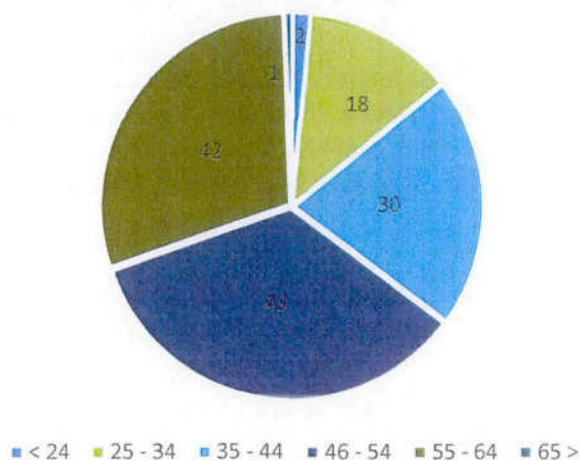
Voor identificatiedoeleinden.

Behorende bij de consolidatieklaring

d.d. 09 MAART 2016 Pagina 19

Leeftijdsopbouw

Indeling naar leeftijdscategorie 2015

Grafiek 15: Leeftijdsopbouw 2015 (peildatum 31/12/2015)

De gemiddelde leeftijd bij Cocensus is 47,7 jaar. Ten opzichte van 2014 is de gemiddelde leeftijd gestegen met 1,7 jaar. De stijging wijkt niet af van de trend binnen de gemeenten. Sinds 2010 is de gemiddelde leeftijd van de gemeenteambtenaar gestegen van 45,8 naar 48,1 in 2014.

Tweeënnegentig medewerkers bij Cocensus (65%) zijn 45 jaar en ouder. De gemiddelde leeftijd van de vrouwelijke medewerkers is 46,6 jaar, een gemiddelde dat iets lager ligt dan die van de mannelijke medewerkers, 48,9. Slechts 20 (14%) medewerkers was in december 34 jaar of jonger en 30% van alle medewerkers viel in de leeftijdscategorie van 35-44 jaar.

gemiddelde leeftijd

Grafiek 16: Aantal vrouwen/mannen en hun gemiddelde leeftijd (peildatum 31/12/2015)

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.

Behorend bij de controleer Pagina 20
d.d. 09 MAI 2016

2. Financiële verantwoording

2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Naast de gepresenteerde jaarrekeningcijfers is het van belang om enerzijds inzicht te verschaffen in de mee- en tegenvallers die zich kunnen voordoen (de risico's) en anderzijds de mogelijkheden om tegenvallers op te kunnen vangen (weerstandscapaciteit). Dit geeft een beeld over de financiële positie van Cocensus en in hoeverre we in staat zijn om tegenvallers op te vangen zonder dat dit ons tot bezuinigingen dwingt.

Wat betreft het weerstandsvermogen kan geconstateerd worden dat Cocensus van start is gegaan zonder een reservepositie van waaruit tegenvallers kunnen worden opgevangen. Feitelijk bestaat het weerstandsvermogen uit niets anders dan de in de begroting opgenomen post voor onvoorziene uitgaven. Wel zijn er afspraken gemaakt met de opdrachtgevers over het opbouwen van weerstandsvermogen. Deze kan worden gevoed tot een maximum van € 250.000 middels positieve rekening-resultaten.

In 2014 heeft het bestuur van Cocensus bij de behandeling van de laatste wijziging van de begroting besloten om het door de cao-ontwikkeling 2013/2014 veroorzaakte negatieve exploitatieresultaat niet tussentijds te compenseren, maar besloten om het negatieve exploitatieresultaat van de jaarrekening 2014, samen met het al aanwezige negatieve saldo op de algemene reserve ad € 5.342 samen te compenseren na vaststelling van de jaarrekening. Dit heeft er toe geleid dat bij het vaststellen van de jaarrekening 2014 een voorstel is aangenomen om op basis van het aandeel in de gemeenschappelijke regeling een bedrag van in totaal € 84.218 (het negatieve jaarresultaat 2014 ad € 78.876 plus de negatieve algemene reserve ad € 5.342) als incidentele bijdrage in rekening te brengen bij alle gemeenten die in 2014 deelnemer waren aan de GR. Hierdoor is bereikt dat de GR ultimo 2015 geen negatief vermogen meer heeft.

Over 2015 is een positief resultaat geboekt van € 119.064. Daarnaast is het eigen vermogen door de herclassificatie van de materiële activa gestegen met een bedrag van € 399.393. Het totale eigen vermogen zou daarmee uitkomen op € 518.457, hetgeen aanzienlijk hoger is dan het bovengenoemde maximum van € 250.000. Na vaststelling van de jaarstukken 2015 zal een voorstel worden opgesteld over hoe om te gaan met eigen vermogen van de GR.

Risico's

Ieder half jaar worden de risico's en de bijbehorende beheersmaatregelen geactualiseerd en vastgesteld door het MT van Cocensus.

In de voorgaande jaren is met name de beheersing van de kosten van externe inhuur een punt van bijzondere aandacht geweest. Met de uitbreiding van Cocensus is dit risico meer ingeperkt, immers hoe groter de omvang van de organisatie hoe makkelijker een tijdelijke ondercapaciteit intern kan worden opgevangen.

Op het gebied van automatisering wordt door de leveranciers van de systemen waar Cocensus gebruik van maakt de software nog steeds met enige regelmaat aangepast op het gebied van de door de rijksoverheid voorgeschreven ontwikkelingen in het kader van de BAG, de WABO (omgevingsvergunningen) en GBT (topografisch kaartmateriaal). Naast de hieraan verbonden kosten leidt dit ook tot aanpassingen in de werkprocessen van Cocensus. De kosten die zijn verbonden aan deze ontwikkelingen zijn nog niet altijd goed te duiden.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.

Behorende bij controleverklaring
d.d. 09 MAART 2016 Pagina 21

Op het gebied van ICT-beheer hebben wij vorig jaar besloten om over te gaan tot insourcing van met name het technisch beheer teneinde de kwetsbaarheid en daarmee het bedrijfsrisico te verminderen. Wel dient te worden opgemerkt, dat het moeilijk is om geschikte kandidaten te werven, waardoor er nog steeds sprake is van het benutten van externe inhuur. In financiële zin kan deze inhuur worden gedekt uit de beschikbare formatieruimte.

Kengetallen financiële positie

In de vernieuwde BBV wordt geadviseerd om kengetallen op te nemen om de financiële positie voor raadsleden inzichtelijker te maken.

Voor de gemeenschappelijke regeling Cocensus zijn de volgende kengetallen van toepassing:

De netto schuldquote

De netto schuldquote is gelijk aan het totaal van de vaste schulden, de vlottende schulden en de overlopende passiva minus het totaal van de uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar, de liquide middelen en overlopende activa ten opzichte van het totaalsaldo aan baten:

Ultimo 2015 bedraagt de netto schuldquote: $\frac{7.172.904 - 2.699.764}{12.936.744} \times 100\% = 34,6\%$

Omdat er geen sprake is van het verstrekken van geldleningen is de netto schuldquote gecorrigeerd voor leningen eveneens 34,6%.

Solvabiliteitsratio

Het solvabiliteitsratio is een kengetal dat de verhouding weergeeft tussen het eigen vermogen en het totaal van alle passiva op de balans.

Ultimo 2015 bedraagt het solvabiliteitsratio: $\frac{518.457}{7.691.352} \times 100\% = 6,7\%$

Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte is het verhoudingscijfers tussen het saldo van de structurele lasten en baten (gecorrigeerd voor incidentele lasten en baten en voor de structurele mutaties op de reserve) ten opzichte van het totaal aan baten:

Ultimo 2015 bedraagt de structurele exploitatieruimte: $\frac{119.064}{12.936744} \times 100\% = 0,9\%$

De financiële kengetallen met betrekking tot grondexploitatie en gemeentelijke belastingcapaciteit zijn niet van toepassing voor de gemeenschappelijke regeling Cocensus.

2.2 Financieringsparagraaf

Deze paragraaf geeft u inzicht in de sturing, beheersing en controle van de treasuryfunctie van Cocensus.

De **kasgeldlimiet** beperkt het risico van stijgende rentelasten voor de kortlopende financiering. De limiet beperkt de omvang van de kortlopende schuld tot 8,2% van de totale lasten van de begroting. Voor 2015 bedroeg de kasgeldlimiet voor Cocensus € 1.063.458.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.

Behorend bij controleverklaring

d.d. 09 MAART 2016 Pagina 22

De vlottende middelen en de vlottende schulden worden toegespitst op uitstaande gelden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar waaronder de schulden in Rekening Courant. De vlottende schuld betreft de kasgeldlening van een bedrag van € 1.000.000, de vlottende activa betreft de liquide middelen inclusief de rekening-courant verhouding met het Rijk in het kader van het Schatkistbankieren van € 1.339.294. Het verschil bedraagt € 339.294. Cocensus blijft daardoor binnen de gestelde kasgeldlimiet.

In 2008 is door het bestuur het treasurybeleid vastgesteld teneinde de financieringsfunctie te beheersen. Het absolute risico van de kortlopende financiering voor Cocensus is niet groot omdat meer dan 95% van de financiële transacties gerelateerd is aan de opdrachtgevende deelnemers van de gemeenschappelijke regeling. In 2013 is het treasurybeleid met behulp van de BNG (Bank Nederlandse Gemeenten) geactualiseerd en opnieuw vastgesteld door het bestuur van Cocensus.

De **rente-risiconorm** beperkt het renterisico op de langlopende financiering. De norm bevordert de spreiding van de looptijden van de kapitaalmarktleningen (langer dan 1 jaar) door de omvang te beperken van de leningen waarvoor de rente in een bepaald jaar moet worden aangepast (renteherziening). Voor Cocensus speelt dit niet. Het saldo van langlopende schulden bedraagt per 31 december 2015 € 3.200.000.

Dit is opgebouwd uit een viertal bestaande leningen: uit 2007 (looptijd 10 jaar), uit 2010 (looptijd 10 jaar), uit 2012 (looptijd 5 jaar) en uit 2013 (looptijd 10 jaar). De looptijden van de leningen zijn in overeenstemming met de afschrijvingstermijnen van de daaruit gefinancierde investeringen.

De boekwaarde van de vaste activa bedraagt per 31 december 2015 € 4.991.588.

Voor het uitoefenen van de treasuryfunctie is inzicht nodig in de kasstromen, zowel de huidige als de toekomstige. Deze kasstromen bestaan uit operationele activiteiten (de exploitatie), investeringen en activiteiten in het kader van financiering (aflossingen, stortingen etc.). Het inzicht wordt verkregen via een actuele **liquiditeitsplanning**. In 2008 is een aanvang gemaakt met de verplichtingenadministratie ten behoeve van de liquiditeitsplanning. Cocensus heeft hier als voordeel, dat alle belastinginkomsten bij de opdrachtgevende gemeenten terecht komen. De liquiditeitsplanning heeft derhalve betrekking op de relatieve kleine en beheersbare bedrijfsvoering van Cocensus.

Wat betreft de **financieringswijze** heeft Cocensus er voor gekozen om aan te sluiten bij de BNG. Enerzijds omdat Cocensus eenvoudig te klein is om zelfstandig de markt te benaderen en anderzijds omdat financiering via de BNG ook aan de opdrachtgevende gemeenten maximale zekerheid biedt.

Het **financieringsresultaat** bestaat uit het verschil tussen het totaal van de werkelijk betaalde rente over de financieringsmiddelen en het totaal van de renteontvangsten (inclusief doorberekende rente). Over 2015 is in totaal een bedrag betaald aan rente van € 85.771. De ontvangen rente is na de introductie van het Schatkistbankieren zeer beperkt van omvang. Over 2015 is een bedrag van € 34 ontvangen. Per saldo komt het financieringsresultaat uit op € 85.737.

2.3 Verbonden partijen

De gemeenschappelijke regeling Cocensus is per 31 december 2015 primair verbonden aan de aan de GR deelnemende gemeenten: Haarlem, Haarlemmermeer, Hillegom, Beverwijk, Wormerland, Oostzaan, Alkmaar, Heerhugowaard, Bergen, Langedijk en Den Helder.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.

Behorend bij de jaarrekening

d.d. 09 MAART 2016 Pagina 23.....

2.4 Rechtmatigheid

Het beginsel van rechtmatigheid binnen zowel de primaire als secundaire processen van Cocensus maakt integraal onderdeel uit van de accountantscontrole. Daarnaast zijn er binnen de organisatie een aantal maatregelen genomen om tussentijds ten behoeve van de eigen organisatie en ten behoeve van de genoemde accountantscontrole de rechtmatigheid te beoordelen.

Een van de belangrijkste instrumenten daarbij is de interne controle, waarbij de onafhankelijke kwaliteitsfunctionaris op basis van steekproeven periodiek (maandelijks of driemaandelijks) de rechtmatigheid controleert. Dit geschiedt bijvoorbeeld voor de volledige crediteurenadministratie en met ingang van 2016 ook voor de salarisadministratie, maar ook voor een aantal primaire processen zoals de verleende kwijtschelding en de bezwaarafhandeling.

In het kader van het M&O beleid (misbruik- en onrechtmatig gebruik) zijn er zaken geregeld via het personeelsbeleid (zoals bijvoorbeeld de integriteitsverklaring, de inventarisatie en de al of niet verleende toestemming van nevenwerkzaamheden e.d.). Daarnaast worden volledig geanonimiseerd ook de belastingaanslagen, inclusief de eventuele bezwaarafhandelingen onderzocht van de eigen medewerkers die wonen binnen het beheersgebied van Cocensus.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.

Behorend bij controleverklaring
d.d. 09 MAART 2016 pagina 24

3. Jaarrekening

3.1 Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar

	Primaire Begroting 2015	4 ^e Herziening Begroting 2015	Rekening 2015	Rekening 2014	Afwijking begroting t.o.v. rekening 2015
Totaal Lasten	11.954.000	12.969.000	12.817.680	12.207.733	151.320
Totaal baten	11.954.000	12.969.000	12.936.744	12.128.857	-32.256
Gerealiseerde totaal saldo baten en lasten	-	-	119.064	-78.876	119.064

LASTEN	Primaire Begroting 2015	4 ^e Herziening Begroting 2015	Rekening 2015	Rekening 2014	Afwijking begroting t.o.v. rekening 2015
1. Personeel					
- Salarissen	6.971.400	7.875.100	7.786.337	7.226.193	88.763
- Flexibele formatie	30.000	560.000	556.167	286.340	3.833
- Woon-/werkverkeer	80.000	94.400	90.441	73.866	3.959
- Opleidingen	140.000	130.000	110.002	84.433	19.998
- Overig	135.000	103.900	91.077	96.605	12.823
Totaal Personeel	7.356.400	8.763.400	8.634.024	7.767.435	129.376
2. Huisvesting					
- Kantoor	460.000	472.000	463.535	445.254	8.465
- Energie en water	125.000	122.500	122.254	126.642	246
- Kapitaallasten	178.300	181.200	181.214	174.898	-14
- Diensten	163.000	161.000	162.676	160.872	-1.676
Totaal Huisvesting	926.300	936.700	929.679	907.666	7.021
3. Automatisering					
- Servers	374.000	291.800	374.872	372.452	-83.072
- Netwerk/infrastructuur	167.000	235.800	219.108	203.856	16.692
- Pc's en randapparatuur	95.000	29.100	56.663	99.930	-27.563
- Dotatie aan egalisatievoorz.	-	-	-	65.000	-
- Belastingapplicaties	1.090.400	1.175.900	1.060.232	1.019.242	115.668
- Kantoorapplicaties	300.000	301.900	330.586	324.219	-28.686
- Telefonie	148.900	103.100	124.792	182.451	-21.692
- Dienstverlening ICT	350.000	72.000	60.213	300.968	11.787
- Aandeel WOZ (-/-)	-314.000	-	-	-	-
Totaal Automatisering	2.211.300	2.209.600	2.226.465	2.568.118	-16.865
4. Overige uitgaven					
- Diverse posten	1.080.000	1.239.300	1.227.419	1.117.780	11.881
- Kapitaallasten bedrijfsmiddelen	-	-	-	1.785	-
- Werkelijke betaalde rente BNG	111.000	85.700	85.657	105.439	43
- Rekening courant rente	-	-	114	46	-114
- Gecalculeerde rente	-250.000	-265.700	-285.672	-271.269	19.972
Totaal Overige uitgaven	941.000	1.059.300	1.027.517	953.781	31.783
5. Uitvoering Wet WOZ					
- Budget inhuurcapaciteit	180.000	-	-	-	-
- Aandeel automatisering	314.000	-	-	-	-
- Overige uitgaven	25.000	-	-	-	-
Totaal uitvoering Wet WOZ	519.000	-	-	10.731	-
Totaal Lasten	11.954.000	12.969.000	12.817.680	12.207.731	151.320

Deloitte

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring

BATEN	Primaire Begroting 2015	4 ^e Herziening Begroting 2015	Rekening 2015	Rekening 2014	Afwijking begroting t.o.v. rekening 2015
1. Bijdragen deelnemers GR					
- Haarlem	2.794.100	2.802.100	2.802.100	2.817.300	-
- Haarlemmermeer	3.518.000	3.518.000	3.518.000	3.547.200	-
- Hillegom	329.000	329.000	329.000	331.700	-
- Beverwijk	739.800	739.800	739.800	745.900	-
- Oostzaan	199.000	199.000	199.000	200.700	-
- Wormerland	320.200	320.200	320.200	322.900	-
- Alkmaar	1.598.200	1.598.200	1.598.200	1.383.200	-
- Heerhugowaard	819.300	819.300	819.300	826.900	-
- Bergen	543.500	718.500	718.500	548.000	-
- Langedijk	441.900	441.900	441.900	445.600	-
- Graft-De Rijp	-	-	-	126.800	-
- Schermer	-	-	-	101.400	-
- Den Helder	-	860.000	860.000	-	-
Totaal bijdragen deelnemers GR	11.303.000	12.346.000	12.346.000	11.397.600	-
2. Overige baten					
- Uitbreiding dienstverlening opdrachtgevers	200.000	150.000	150.000	327.923	-
- Uitbreiding dienstverlening derden	200.000	200.000	167.710	150.000	-32.290
- Meeropbrengst Dwanginvordering	251.000	273.000	273.000	251.000	-
- Ontvangen rente BNG	-	-	34	2.334	34
Totaal overige baten	651.000	623.000	590.744	731.257	-32.256
Totaal baten	11.954.000	12.969.000	12.936.744	12.128.857	-32.256
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	-	-	119.064	-78.876	119.064

3.2 Begrotingsrechtmatigheid

Naar aanleiding van bestuursrapportages heeft het bestuur in 2015 een viertal wijzigingen van de begroting vastgesteld. De vierde en laatste wijziging is in november 2015 als slotwijziging van de uitvoering van de begroting 2015 door het algemeen bestuur van Cocensus vastgesteld.

De verschillen tussen realisatie en laatste wijziging van de begroting zijn per saldo voordelig van aard en betreffen met name een voordeel op de personele lasten. Hiermee is voldaan aan het criterium van rechtmatigheid van de begroting.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.

Behorend bij controleverklaring

d.d. 09 MAART 2016 pagina 26

3.3 Overzicht algemene dekkingsmiddelen

	Rekening 2015	4 ^e Herziening Begroting 2015*
De bijdrage van de deelnemende gemeenten	12.346.000	12.346.000
Saldo van de financieringsfunctie	85.737	85.700

- De bijdrage van de deelnemende gemeenten is per gemeente gespecificeerd;
- Saldo van de financieringsfunctie: het saldo van de rentelasten en rentebaten is een last van € 85.737

3.4 Wet normering topinkomens

2014

Naam orgaan of instelling waar functie word bekleed	Functie(s)	Aard van de functie	Naam	Beloning	Belastbare vaste en variabele onkostenvergoeding	Werkgeversdeel van voorzieningen tvb beloningen betaalbaar op termijn	Omvang dienstverband
G.R. Cocensus	Directeur	Topfunctionaris	G.G.J. Schipper	99.620	100	16.599	Full-time (36 uur)
Leaseauto fiscale bijtelling 14%				3.085			

2015

Naam orgaan of instelling waar functie word bekleed	Functie(s)	Aard van de functie	Naam	Beloning	Belastbare vaste en variabele onkostenvergoeding	Werkgeversdeel van voorzieningen tvb beloningen betaalbaar op termijn	Omvang, ingangsdatum en duur dienstverband
G.R. Cocensus	Directeur	Topfunctionaris	G.G.J. Schipper	103.884	0	14.851	Full-time (36 uur) 01-01-2010 Geheel 2015
Leaseauto fiscale bijtelling 14%				3.085			

In het kader van de Wet Normering topinkomens (WNT) is bovenstaand format vastgesteld, teneinde te voldaan aan de publicatieplicht met betrekking tot de bezoldiging van topfunctionarissen. In bovenstaand overzicht wordt in de kolom beloning het brutoloon van de directeur van Cocensus vermeld, inclusief het werkgeversaandeel met betrekking tot de pensioenopbouw. De onkostenvergoeding van 100 euro heeft betrekking op het feit, dat in het kader van de werkkostenregeling aan alle werknemers van Cocensus een vergoeding van 100 euro wordt uitbetaald als vergoeding voor internetkosten in het kader van het Nieuwe Werken. Gezien het feit, dat aan de functie van de directeur autonoodzaak is gekoppeld, is in het overzicht op een afzonderlijke regel het netto bedrag aan fiscale bijtelling voor het gebruik van de leaseauto opgenomen. Alles in acht genomen is de bezoldiging van de directeur van Cocensus gelijk aan € 106.969. Het verschil met 2014 (€ 102.705) wordt veroorzaakt door de periodieke verhoging per 1 januari 2015 conform de BBRA-schaal.

De maximale bezoldigingsnorm 2015 is gebaseerd op het ministersalaris 2015 (€ 178.000), waarbij bij de bezoldiging ook rekening gehouden dient te worden met eventuele belaste onkostenvergoedingen en de pensioenbijdrage van de werkgever.

De bezoldiging 2015 van de directeur van Cocensus ad € 106.959 is gelijk aan 60,1 % van de voor 2015 vastgestelde maximale bezoldigingsnorm van € 178.000.

Deloitte.

Behorend tot de WNT 2010
Deloitte Accountants B.V.

Het normenkader rondom de "Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen Publieke en Semipublieke Sector (hierna :WNT) is bekrachtigd in het Besluit van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 26 februari 2014, nr. 2014-0000106049 en de Regeling van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 26 februari 2014, nr. 2014-0000 104920 en de Regeling van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 9 december 2015, nr. 2015-0000733957.

Het algemeen en dagelijks bestuur bestaan uit de verantwoordelijke wethouders van de deelnemende gemeenten. Zij voeren toezichthoudende werkzaamheden uit op basis van hun functie bij de gemeenten de bestuurders ontvangen geen bezoldiging of onkostenvergoeding voor de werkzaamheden ten behoeve van de GR Cocensus.

Bestuur

Over het jaar 2015 bestaat het bestuur uit de volgende onbezoldigde leden:

De heer J. van Spijk (gemeente Haarlem), voorzitter DB en AB
De heer D. Reneman (gemeente Haarlemmermeer), plv. voorzitter DB en AB
De heer A. de Jong (gemeente Hillegom), lid AB
Mevrouw J. Dorenbos (gemeente Beverwijk), lid DB en AB
De heer M. Olij (gemeente Oostzaan), lid AB
De heer J. Schalkwijk (gemeente Wormerland), lid AB (vanaf 1 juni)
De heer J. Beemsterboer (gemeente Wormerland), lid AB (tot 1 juni)
De heer P. Dijkman (gemeente Alkmaar), lid AB en DB (vanaf 1 mei)
De heer P. de Baat (gemeente Alkmaar), lid AB en DB (tot 1 mei)
De heer L. Dickhoff (gemeente Heerhugowaard), lid AB
De heer R. Zeeman (gemeente Bergen), lid AB
De heer J. Nieuwenhuizen (gemeente Langedijk), lid AB en DB
De heer B. Haitsma (gemeente Den Helder), lid AB (vanaf 1 november)
De heer O. Wagner (gemeente Den Helder), lid AB (vanaf 1 juni tot 1 november)
De heer G. Visser (gemeente Den Helder), lid AB (tot 1 juni)

De WNT kijkt of ook er binnen een organisatie sprake is van tijdelijke inhuur van interim-topfunctionarissen: *Voor elke interim functionaris bij wie het niet direct duidelijk is of de norm al dan niet overschreden wordt, en of de gegevens gepubliceerd dienen te worden, dient te worden gekeken naar de totale vergoeding in combinatie met de duur en omvang van de werkzaamheden, welke vervolgens herrekend wordt naar jaarbasis.*

In 2015 is er bij de Cocensus geen sprake geweest van inhuur van topfunctionarissen.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden

Behorend bij controleverklaring
d.d. 09 MAART 2016 pagina 28

3.5 Balans

Uit de controle van de jaarrekening 2015 is gebleken dat de afschrijvingslasten tot en met 2014 voor een bedrag van € 399.393 te hoog zijn verantwoord. Correctie van deze post is verwerkt in een nieuwe balans per 1.1.2015 waarbij de materiële activa zijn verhoogd met hetzelfde bedrag.

Activa	balans per 31.12.2014	balans per 1.1.2015	balans per 31.12.2015
Vaste activa			
A2 Materiële vaste activa			
- Investerings met economisch nut	5.314.050	5.713.443	4.991.588
Totaal vaste activa	5.314.050	5.713.443	4.991.588
Vlottende activa			
A5 Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar			
- Vorderingen op openbare lichamen;	913.351		941.189
- Rekening-courantverhouding met het Rijk	1.080.570		1.080.789
A6 Liquide middelen			
- Kassaldi	332		314
- Banksaldi	256.913		258.190
A7 Overlopende activa			
- overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	87.492		419.282
totaal vlottende activa	2.338.658	2.338.658	2.699.764
totaal-generaal	7.652.707	8.052.101	7.691.352

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.

Behorend bij de controleverklaring

d.d. 09 MAART 2016 Pagina 29

Als gevolg van de verhoging van de materiële activa in de nieuwe balanspositie per 1.1.2015 dienen ook de passiva te worden aangepast. De verhoging van de materiële activa wordt gecompenseerd door een toename van het eigen vermogen voor hetzelfde bedrag (€ 399.393)

Passiva	balans per 31.12.2014	balans per 1.1.2015	balans per 31.12.2015
Vaste passiva			
Eigen vermogen			
P1 - Algemene reserve	-5.342	394.051	399.393
P2 - Gerealiseerd resultaat	-78.875	-78.875	119.064
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer			
P4 Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	3.930.000	3.930.000	3.200.000
Totaal vaste passiva	3.845.782	4.245.176	3.718.457
Vlottende passiva			
P5 Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar			
- Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden	1.000.000		1.000.000
- Overige schulden	419.003		669.378
P6 Overlopende passiva			
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betalingen komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	978.603		1.092.316
- Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	1.409.318		1.211.210
Totaal vlottende passiva	3.806.925	3.806.925	3.972.904
totaal-generaal	7.652.707	8.052.101	7.691.352

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.

Behorend bij de jaarrekening
d.d. 09 MAART 2016

3.6 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

3.6.1. Inleiding

De jaarrekening 2015 is opgemaakt met (zover van toepassing op een gemeenschappelijke regeling) inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording (BBV) provincies en gemeenten.

De indeling van de begroting 2015 en de jaarstukken 2015 is niet identiek, in de jaarstukken zijn diverse correcties doorgevoerd om te voldoen aan de vereisten van het BBV. Als gevolg van deze correcties sluiten de jaarstukken 2015 niet meer aan met de begroting 2015. De correcties hebben geen financiële gevolgen gehad. Op basis van artikel 4 lid 2 van het BBV dienen de redenen voor de afwijking in de jaarstukken uiteen te worden gezet. De afwijkingen betreffen wijzigingen in de presentatie van posten en aanpassing van begrippen zodat deze aansluiten met het BBV.

3.6.2 Foutenherstel

In 2015 is geconstateerd dat de afschrijvingslasten tot en met 2014 voor een bedrag van € 399.393 te hoog zijn verantwoord. Dit is als gevolg van uitbreidingsinvesteringen (in bijvoorbeeld de belastingapplicatie) die op dezelfde resterende levensduur zijn afgeschreven als het activum waarop de (uitbreidings)investering heeft plaatsgevonden en daarmee op basis van een korte termijn. Overeenkomstig de verslaggevingsvoorschriften van het BBV is deze fout retroprospectief verwerkt en is de balans per 1 januari 2015 aangepast onder gelijktijdige aanpassing van het eigen vermogen van de gemeenschappelijke regeling.

3.6.3 Vergelijkende cijfers

Indien en voor zover relevant voor het te verstrekken inzicht zijn herclassificaties toegepast in ter vergelijking opgenomen bedragen over 2014.

3.6.3 Financiële positie

Op grond van de wet op de gemeenschappelijke regeling en de gemeenschappelijke regeling dragen de deelnemende gemeenten bij in eventuele tekorten/ verliezen.

3.6.5 Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt als gevolg van de nu geldende BBV geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van het bedrijfsplan te weten vier jaar. Er is een afwijking op de regel mogelijk: indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) dient wel een verplichting gevormd te worden.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.

Behorend bij de jaarrekening

d.d. 09 MAART 2016 Pagina 31

3.6.6 *Materiële vaste activa*

De materiële vaste activa betreffen investeringen met een economisch nut. Deze zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In dit boekjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. Opgenomen waarderingen en afschrijvingen op materiële vaste activa vinden plaats op basis van de vastgestelde Financiële Verordening Cocensus artikel 7 Waardering & afschrijving vaste activa. De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn:

• Huisvesting	10 jaar
• Centrale serverruimte	10 jaar
• Servers	5 jaar
• Netwerkbekabeling	10 jaar
• Netwerkkapparatuur	5 jaar
• PC-apparatuur	5 jaar
• Randapparatuur	5 jaar
• (PC-)software	5 jaar
• Telefooncentrale	5 jaar
• Belastingapplicaties	10 jaar
• Overige bedrijfsmiddelen	5 jaar

3.6.7 *Langlopende schulden*

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

3.6.8 *Financiële instrumenten*

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, als financiële derivaten verstaan. Cocensus handelt niet in financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico te beperken.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.

Behorende bij controleverklaring
d.d. 09 MAART 2016 pagina 32

3.7 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar

Lasten **151.320** *voordeel*

Personeel	Rekening 2015	4 ^e Herziening Begroting 2015*	Rekening 2014
Salarissen	7.786.337	7.875.100	7.226.193
Flexibele formatie	556.167	560.000	286.340
Woon-/werkverkeer	90.441	94.400	73.866
Opleidingen	110.002	130.000	84.433
Overig	91.077	103.900	96.605
Totaal Personeel	8.634.024	8.763.400	7.767.435
Verschil ten opzichte van begroot		129.376	voordeel
Verschil ten opzichte van 2014		866.589	nadeel

Ten opzichte van de begroting na laatste wijziging is sprake van een voordeel van 129.000 euro op de personele lasten. Dit voordeel is het samenstel van diverse posten: de salarislasten zijn 89.000 euro lager uitgevallen dan geraamd. Dit wordt met name veroorzaakt door een meevaller in de werkgeverslasten over de maanden november en december, omdat voor diverse werknemers in de loop van het jaar al het maximumbedrag aan te betalen pensioenpremie was volgestort. Daarnaast is een onderschrijding gerealiseerd op het opleidingsbudget van 20.000 euro en een voordeel van 13.000 euro op de overige personeelsuitgaven, met name op de werkkostenregeling. Tot slot zijn er nog kleine voordelen gerealiseerd van telkens 4.000 euro op het budget voor inhuur en op de uitgaven voor woon/werkverkeer.

Huisvesting	Rekening 2015	4 ^e Herziening Begroting 2015*	Rekening 2014
Kantoor	463.535	472.000	445.254
Energie en water	122.254	122.500	126.642
Kapitaallasten	181.214	181.200	174.898
Diensten	162.676	161.000	160.872
Totaal Huisvesting	929.679	936.700	907.666
Verschil ten opzichte van begroot		7.021	voordeel
Verschil ten opzichte van 2014		22.013	nadeel

De huisvestingslasten komen vrijwel overeen met de geraamde lasten van de begroting na laatste wijziging. Er is een klein voordeel gerealiseerd op de kantoorkosten, waar de huurtoeslag iets lager was dan geraamd.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.

Behorend bij de jaarrekening
d.d. 09 MAART 2016 pagina 33

ICT	Rekening 2015	4 ^e Herziening Begroting 2015*	Rekening 2014
Servers	374.872	291.800	372.452
Netwerk/infrastructuur	219.108	235.800	203.856
Pc's en randapparatuur	56.663	29.100	99.930
Dotatie aan egaliseringsvoorziening	-	-	65.000
Belastingapplicaties	1.060.232	1.175.900	1.019.242
Kantoorapplicaties	330.586	301.900	324.219
Telefonie	124.792	103.100	182.451
Dienstverlening ICT	60.213	72.000	300.968
Aandeel WOZ (-/-)	-	-	-
Totaal ICT	2.226.465	2.209.600	2.568.118
Vershil ten opzichte van begroot		16.865	nadeel
Vershil ten opzichte van 2014		341.653	voordeel

De realisatie voor ICT uitgaven sluit met een klein nadeel van 17.000 euro ten opzichte van de begroting 2015 na laatste wijziging. De eerder genoemde herclassificatie heeft geleid tot hogere boekwaarden van de activa en derhalve ook hogere afschrijvingskosten in 2015. Een voordelig resultaat is gerealiseerd op de component belastingapplicaties. Dit wordt veroorzaakt doordat kosten voor het realiseren van de BAG-WOZ-koppeling zijn geactiveerd.

De ICT-lasten per onderdeel waren voor 2015 als volgt geraamd:

Omschrijving	Kapitaallasten	Overige kosten	Totaal
Servers	239.400	52.400	291.800
Netwerk/infrastructuur	46.700	189.100	235.800
Pc's en randapparatuur	21.100	8.000	29.100
Belastingapplicaties	574.900	601.000	1.175.900
Kantoorapplicaties	258.900	43.000	301.900
Telefonie	17.200	85.900	103.100
ICT dienstverlening		72.000	72.000
Totaal	1.158.200	1.051.400	2.209.600

De realisatie in 2015 is als volgt :

Omschrijving	Kapitaallasten	Overige kosten	Totaal
Servers	329.330	45.542	374.872
Netwerk/infrastructuur	52.860	166.248	219.108
Pc's en randapparatuur	51.320	5.343	56.663
Belastingapplicaties	577.651	482.581	1.060.232
Kantoorapplicaties	284.950	45.636	330.586
Telefonie	50.330	74.462	124.792
ICT dienstverlening		60.213	60.213
Totaal	1.346.441	866.025	2.226.465

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.

Behorend bij de jaarverslag 2015
d.d. 09 MAART 2016 Pagina 34

Overige uitgaven	Rekening 2015	4 ^e Herziening Begroting 2015*	Rekening 2014
Diverse posten	1.227.419	1.239.300	1.117.780
Kapitaallasten bedrijfsmiddelen	-	-	1.785
Werkelijke betaalde rente BNG	85.657	85.700	105.439
Rekening courant rente	114	-	46
Gecalculerde rente	-285.672	-265.700	-271.269
Totaal Overige uitgaven	1.027.517	1.059.300	953.781
Vershil ten opzichte van begroot		31.783	voordeel
Vershil ten opzichte van 2014		73.736	nadeel

Op de overige uitgaven wordt een voordeel van bijna 32.000 euro gerealiseerd, waarvan een bedrag van 20.000 euro wordt veroorzaakt door de herclassificatie van activa en daaruit volgend een hogere gecalculeerde rente. Een uitsplitsing van dit budget en de realisatie ten opzichte van de begroting wordt weergegeven in onderstaand overzicht.

	Begroot	Rekening 2015	Saldo
Representatie	2.000	1.654	346
Drukwerk/kopieer	488.500	477.376	11.124
Kantooromat.	7.000	6.831	169
Abonnementen	66.500	64.663	1.837
Advieskosten	119.000	154.020	-35.020
Verzekeringen	25.000	23.468	1.532
Autokosten	140.000	119.450	20.550
Reis en verbl. kosten	15.700	15.761	-61
Arbo	17.500	17.121	379
OR	15.500	3.208	12.292
Uitbestede werkz.	40.000	33.233	6.767
BHV	4.400	5.811	-1.411
Accountant	82.000	83.138	-1.138
Salarisadministratie	36.500	32.110	4.390
Portokosten	120.000	112.289	7.711
Overige uitgaven	59.700	77.287	-17.587
	1.239.300	1.227.419	11.881

Een belangrijk verschil wordt veroorzaakt door een overschrijding van de advieskosten, voornamelijk veroorzaakt door de gevoerde procedures in het kader van de al eerder toegelichte Europese aanbesteding van de printservice (35.000 euro). Hiertegenover staan voordelen voor drukwerk en portokosten (19.000 euro) en door de daling van de benzineprijzen lagere kosten van autogebruik (21.000 euro). Tot slot maakt, zoals al enige jaren gebruikelijk, de onderneming aanspraak op het beschikbaar gestelde budget (voordeel 12.000 euro).

Deloitte

Deloitte Accountants B.V.

Uitvoering WOZ	Rekening 2015	4 ^e Herziening Begroting 2015*	Rekening 2014
Budget inhuurcapaciteit	-	-	0
Aandeel automatisering	-	-	0
Overige uitgaven	-	-	10.731
Totaal Uitvoering WOZ	-	-	10.731
Vershil ten opzichte van begroot	-	-	-
Vershil ten opzichte van 2014	10.731		voordeel

Het budget voor de uitvoering WOZ, dat voornamelijk bestond uit een budget voor inhuurcapaciteit is met ingang van 2015 ondergebracht bij het onderdeel personele lasten.

Baten **-32.256** *nadeel*

Ten opzichte van de begroting 2015 na laatste wijziging is een nadeel gerealiseerd van 32.000 euro. In de begroting van Cocensus worden altijd opbrengsten geraamd voor extra dienstverlening of opdrachten van deelnemende gemeenten. Het betreft hier voor een deel ook door te belasten kosten. In de begrotingswijziging is reeds rekening gehouden met mindere opbrengsten uit dienstverlening en is tussentijds de raming met 50.000 euro verlaagd. Uiteindelijk is het bedrag ten opzichte van de laatste begrotingswijziging 32.000 euro lager uitgevallen (en dus ten opzichte van de primitieve begroting 82.000 euro lager). Deze post is niet altijd even goed te ramen, want hij is mede afhankelijk van de behoefte aan aanvullende dienstverlening door de deelnemende gemeenten. In meerjarenperspectief is reeds rekening gehouden met het gefaseerd aframen van opbrengsten uit overige baten.

Overzicht incidentele baten en lasten

Incidentele baten	Rekening 2015	4 ^e Herziening Begroting 2015*
Bijdrage jaarrekening	84.218	-
Totaal incidentele baten	84.218	-

Het Dagelijks Bestuur van Cocensus heeft bij de vaststelling van de jaarrekening 2014 een voorstel aan de deelnemende gemeenten het tekort van 79.000 euro over 2014 en de nog aanwezige negatieve bedrijfsreserve van 5.000 euro te verrekenen via een aanvullende bijdrage van de in 2014 aangesloten deelnemende gemeenten. Dit voorstel is geëffectueerd en als incidentele baat verwerkt als balanspost. Er is in 2015 geen sprake geweest van incidentele lasten of mutaties op reserves of voorzieningen.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.

Behorend bij de jaarrekening
d.d. 09 MAART 2016

3.8 Toelichting op de balans

3.8.1 Materiële vaste activa

Activa	Boekwaarde 1.1.2015	Investering 2015	Afschrijving 2015	Desinvestering 2015	Boekwaarde 31.12.2015
Investerings met een economisch nut					
- Woonruimten	807.353		140.847		666.506
- Machines, apparaten en installaties	4.906.089	520.133	1.101.141		4.325.082
Totaal MVA	5.713.443	520.133	1.241.988	-	4.991.588

In 2015 hebben een aantal activeringen plaats gevonden. Deze zijn in een afzonderlijk besluit gespecificeerd en vastgesteld door het bestuur van Cocensus. Voor activeringen wordt het criterium van het economisch nut gehanteerd. De belangrijkste activeringen in 2015 betreffen het activeren van de pc-apparatuur (met name thin-cliënts 44.000 euro over 5 jaar) en diverse zaken met betrekking tot de belastingapplicatie op het gebied van de aansluiting van de gemeente Den Helder (90.000 euro), de overgang naar een nieuwe taxatiemodule (140.000 euro), de bouw van een Linux-platform (48.000 euro), de realisatie van de BAG-WOZ-koppeling (160.000 euro) en de introductie van een baliescherm voor de KCC's van de deelnemende gemeenten (15.000 euro). Voor de activeringen die betrekking hebben op de belastingapplicatie wordt een termijn van 10 jaar gehanteerd.

De kapitaallasten van alle uitbreidingsinvesteringen zijn sluitend verwerkt in de begroting 2016.

3.8.2 Vlottende activa

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar

	stand per 31.12.2014	stand per 31.12.2015
Vorderingen op openbare lichamen	913.351	941.189
Rekening-courant verhouding met het Rijk	1.080.570	1.080.789

Rekening-courantverhouding met het Rijk

- a) Het drempelbedrag voor middelen die buiten 's Rijks schatkist worden gehouden bedraagt voor 2015 € 250.000

	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	91.000	68.000	79.000	54.000
Drempelbedrag	250.000	250.000	250.000	250.000
Ruimte onder drempelbedrag	159.000	182.000	171.000	196.000
Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 6 maart 2016

Liquide middelen

	stand per 31.12.2014	stand per 31.12.2015
Liquide middelen	257.245	258.504
Liquide middelen	257.245	258.504

Deze post wordt als volgt onderverdeeld:

Kassaldo	332	314
Rekening-courant BNG	249.876	251.672
Rekening-courant Rabobank	7.037	6.518
Liquide middelen	257.245	258.504

Overlopende activa

Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	87.492	419.282
Overlopende activa	87.492	419.282

De stijging van de vooruitbetaalde posten wordt in hoofdlijnen veroorzaakt door een tweetal posten. Ten eerste is dat het kwartaalbedrag aan vooruitbetaalde huur voor het pand in Hoofddorp (€ 147.000). Ten tweede wordt dat veroorzaakt door het afnemen van de MicroSoft-licenties in november 2015 voor een periode van 3 jaar voor een bedrag van € 212.000. In de exploitatie 2015 is rekening gehouden met 2 maanden gebruik van deze licenties (€ 12.000). In de exploitaties van 2016, 2017 en 2018 zal respectievelijk het gebruik in dat jaar worden verantwoord (voor 12 maanden in 2016 ad € 70.500, 12 maanden in 2017 ad € 70.500 en 10 maanden in 2018 ad € 59.000).

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.

Behorend bij de jaarrekening

d.d. 3 maart 2016 Pagina 38

Passiva

3.8.3 Eigen Vermogen

	stand per 31.12.2014	Stand per 1.1.2015	stand per 31.12.2015
Algemene reserve	-5.342	394.051	399.393
Gerealiseerde resultaat	-78.875	-78.875	119.064
Eigen vermogen	-84.217	315.176	518.457

	Boekwaarde 31.12.2014	Correctie vaste activa	Boekwaard 1.1.2015	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Aanvullende bijdrage negatieve Algemene reserve gemeenten	Resultaat 2015	Boekwaarde 31.12.2015
Algemene reserve	-5.342	399.393	394.051	-78.875	84.217	119.064	518.457

Naar aanleiding van de bespreking van de jaarrekening 2014 is een voorstel aangenomen en geëffectueerd om de negatieve positie van het eigen vermogen ultimo 2014 weg te werken middels aanvullende bijdragen van de deelnemende gemeenten die in 2014 participeerden in de GR Cocensus. De aanvullende bijdragen zijn als rechtstreekse vermogensmutatie verwerkt in het eigen vermogen omdat bij verwerking over de baten en lasten een baat moet worden geboekt om een aanvullende bijdrage aan de deelnemende gemeentes te kunnen verantwoorden.

Daarnaast is de al eerder toegelichte herclassificatie van de vaste activa ter grootte van € 399.393 verwerkt als mutatie op het eigen vermogen. Daartoe is een gecorrigeerde boekwaarde van de algemene reserve per 1 januari 2015 gepresenteerd.

Over het rekeningjaar 2015 is een positief resultaat op de exploitatie behaald van € 119.064.

3.8.4 Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

	Saldo 31.12.2014	Vermeerderingen	Aflossingen	Saldo 31.12.2015
-binnenlandse banken en overige financiële instellingen	3.930.000	0	730.000	3.200.000

De rentelast van de BNG-lening voor 2015 bedraagt € 85.657

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring

d.d. 09 MAART 2016 Pagina 39

Vlottende passiva

3.8.6 Netto vlottende schulden en overlopende passiva

Deze post kan als volgt worden gespecificeerd:

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	stand per 31.12.2014	stand per 31.12.2015
- Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden	1.000.000	1.000.000
- Overige schulden	419.003	669.378
Totaal vlottende passiva	1.419.003	1.669.378

De Overige schulden betreffen de crediteurenpositie per 31 december 2015. Het betreft facturen die in december zijn ontvangen, maar waarvan de betalingstermijn nog niet is verlopen. Bijvoorbeeld de eindafrekening van de huisvestingsbijdragen, kosten automatisering etc.

Net zoals vorig jaar lag er het vraagstuk om aan het eind van het jaar of lang geld aan te trekken of om kort geld (kasgeldlening) aan te trekken ter overbrugging van de maand december. December is een relatief dure maand in verband met de eindejaarsuitkering op de salarislasten en doordat de huurtermijnen voorafgaand aan elk kwartaal betaald dienen te worden. Echter eind december/begin januari worden ook de kwartaaltermijnen van de bijdragen van de deelnemende gemeenten ontvangen. Derhalve is besloten om kort aan te trekken. Bij de BNG kan een (minimum) van 1.000.000 euro voor een periode van 6 weken worden aangetrokken. De rentekosten van deze kasgeldlening bedragen 175 euro.

Overlopende passiva		
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betalingen komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	978.603	1.092.316
- Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	1.409.318	1.211.210
Totaal overlopende passiva	2.387.921	2.303.526

Bij de overlopende passiva betreffen de verplichtingen met name de afdracht loonbelasting en BTW. De overige ontvangen bijdragen betreffen vooruitbetaalde bijdragen van enkele deelnemende gemeenten voor het jaar 2016.

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.

Behorend bij controleverklaring

d.d. 09 MAART 2016 Pagina 40

3.8.7 Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen

Voor de bedrijfsvoering heeft Cocensus een aantal contracten afgesloten waarvan de contractuele looptijd en derhalve de verplichting nog een aantal jaren op de exploitatie drukt.

Het betreft de volgende contracten:

- Lease bedrijfsauto's einde contract 18-11-2017
- Huur bedrijfspand Hoofddorp einde contract 31-12-2021
- Huur bedrijfspand Alkmaar einde contract 31-12-2023
- Huur koffieautomaten einde contract 28-02-2017
- Controles (Legitiem) einde contract 31-12-2016

In onderstaande tabel worden de financiële gevolgen gepresenteerd:

	jaarlast	Verplichting per 31-12-2015
Bedrijfsauto's	101.328	195.541
Bedrijfspand Cocensus	392.800	2.365.800
Bedrijfspand Alkmaar	158.840	1.262.778
Koffieautomaten	10.400	12.777
Controles (Legitiem)	82.056	82.056
Totaal	745.424	3.918.952

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.

Behorend bij controleverklaring

d.d. 09 MAART 2016 Pagina 41

4. Controleverklaring

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.

Voor identificatiedoeleinden.

Behorend bij controleverklaring

d.d. 09 MAART 2016 Pagina 42.....

Staat van Activa

Omschrijving	Aanschaf- waarde 01-01-15	Aanschaf- waarde 01-01-15 alle investeringen conform vrijval	Vermeer- dering 2015	Aanschaf- waarde 31-12-15	Afschr. Mnd.	Afschrijv. t/m 2014	Boekwaarde 31-12-14	Afschr. 2015 (op basis vrijval)	Boekwaarde 31-12-15
Kantoormeubilair	1.408.470	1.408.470		1.408.470	120	601.117	807.354	140.847	666.507
Totaal	1.408.470	1.408.470	0	1.408.470		601.117	807.354	140.847	666.507
Servers									
Centrale computerruimte	600.138	600.138		600.138	120	167.426	405.982	60.014	345.968
Software centrale servers	555.807	322.766		322.766	60	102.758	220.009	64.553	155.457
Software licenties	204.082	204.083		204.083	36	103.223	100.860	68.027	32.833
Kantoorautomatisering servers	596.662	423.823		423.823	60	111.038	312.785	84.765	228.020
Totaal	1.956.689	1.550.810	0	1.550.810		484.444	1.039.636	277.359	762.277
Netwerk/infrastructuur									
Netwerk	291.702	291.702		291.702	120	59.567	232.135	29.170	202.965
Netwerkapparatuur	147.485	50.568	0	50.568	60	11.215	39.353	10.112	29.241
Totaal	439.187	342.270	0	342.270		70.782	271.488	39.282	232.206
PC's en Randapparatuur									
PC apparatuur	433.019	203.388	43.998	247.386	60	75.808	127.580	40.678	130.900
Randapparatuur	24.754	17.682		17.682	60	3.209	14.473	3.536	10.933
Totaal	457.773	221.070	43.998	265.068		79.017	142.053	44.214	141.833
Belastingapplicaties									
Gouw belastingen Haarlem	880.376	880.376		880.376	120	612.182	268.194	88.038	180.150
Belastingapplicatie Haarlem	920.153	920.153		920.153	120	623.532	296.619	92.015	204.600
Belastingapplicatie geconverteerd	2.380.754	2.380.754	376.135	2.756.889	120	496.060	1.884.694	238.075	2.022.754
Waarderingsapplicaties	309.244	171.568	100.000	271.568	60	116.900	54.669	34.314	120.350
Totaal	4.490.526	4.352.851	476.135	4.828.986		1.848.674	2.504.176	452.442	2.527.866
Kantoorapplicaties									
Software overige applicaties	168.448	79.385		79.385	60	22.030	57.355	15.878	41.477
PC software	203.819	61.317		61.317	60	26.392	34.924	12.264	22.666
OMS	437.464	437.464		437.464	60	219.951	217.513	87.493	130.020
Projecturen	639.904	639.904		639.904	60	123.047	516.857	127.981	388.877
Totaal	1.449.635	1.218.071	0	1.218.071		391.421	826.649	243.616	583.033
Telefonie									
Telefooncentrale	392.133	221.144		221.144	60	99.058	122.087	44.229	77.855
Totaal	392.133	221.144	0	221.144		99.058	122.087	44.229	77.855
Totale activa	10.594.413	9.314.686	520.133	9.834.819	0	3.574.511	5.713.443	1.241.988	4.991.588

Deloitte Accountants B.V.

Deloitte

Voor identificatiedoeleinden.

Behorend bij controleverklaring

d.d. 09 MARCH 2015 Pagina 43

Bijlage 2 Geldleningen

Indien Cocensus voor haar financiële huishouding geld aantrekt voor langere tijd wordt dit via een separaat voorstel voorgelegd aan het Dagelijks Bestuur van Cocensus. Na toestemming van het Dagelijks Bestuur wordt conform het treasurystatuut de Bank Nederlandsche Gemeenten (BNG) benaderd om een offerte uit te brengen. Voor de BNG is voor wat betreft de garantstelling voor de geldlening de Gemeenschappelijke Regeling van Cocensus uitgangspunt:

Artikel 18a Bijdragen van gemeenten

3. De deelnemende gemeenten dragen er zorg voor dat het samenwerkingsverband te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan zijn verplichtingen te kunnen voldoen.

In 2015 zijn geen nieuwe geldleningen aangetrokken. In onderstaande specificatie wordt een overzicht gegeven van de geldleningen en het aflossingschema ultimo 2015:

Leningen overzicht 2015

Verschuldig op	Rente	Aflossing	Te betalen	Restant schuld na aflossing	
Leningnr. 40.102675					10Y
10-4-2015	13.290,00	100.000,00	113.290,00	200.000,00	
10-4-2016	8.860,00	100.000,00	108.860,00	100.000,00	
10-4-2017	4.430,00	100.000,00	104.430,00	0,00	
Leningnr. 40.105450					10Y
1-6-2015	14.304,00	80.000,00	94.304,00	400.000,00	
1-6-2016	11.920,00	80.000,00	91.920,00	320.000,00	
1-6-2017	9.536,00	80.000,00	89.536,00	240.000,00	
1-6-2018	7.152,00	80.000,00	87.152,00	160.000,00	
1-6-2019	4.768,00	80.000,00	84.768,00	80.000,00	
1-6-2020	2.384,00	80.000,00	82.384,00	0,00	
Leningnr. 40.107332					5Y
15-2-2015	17.550,00	300.000,00	317.550,00	600.000,00	
15-2-2016	11.700,00	300.000,00	311.700,00	300.000,00	
15-2-2017	5.850,00	300.000,00	305.850,00	0,00	
Leningnr. 40.108537					10Y
10-10-2015	51.525,00	250.000,00	301.525,00	2.000.000,00	
10-10-2016	45.800,00	250.000,00	295.800,00	1.750.000,00	
10-10-2017	40.075,00	250.000,00	290.075,00	1.500.000,00	
10-10-2018	34.350,00	250.000,00	284.350,00	1.250.000,00	
10-10-2019	28.625,00	250.000,00	278.625,00	1.000.000,00	
10-10-2020	22.900,00	250.000,00	272.900,00	750.000,00	
10-10-2021	17.175,00	250.000,00	267.175,00	500.000,00	
10-10-2022	11.450,00	250.000,00	261.450,00	250.000,00	
10-10-2023	5.725,00	250.000,00	255.725,00	0,00	

Deloitte.

Deloitte Accountants **3.200.000,00**

Voor identificatiedoeleinden.

Behorend bij de jaarrekening

d.d. 9 MAART 2016 Pagina 44

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Cocensus

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2015 van de gemeenschappelijke regeling Cocensus te Hoofddorp gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2015 en het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over 2015 met de toelichtingen, waarin opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling Cocensus is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag en de financiële verantwoording, in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling.

Het dagelijks bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het Controleprotocol 2015 d.d. 13 mei 2015 en het Controleprotocol WNT. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, alsmede voor de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling.

Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

De financiële rechtmatigheidscriteria zijn vastgesteld met het normenkader door het algemeen bestuur op 13 mei 2015 en de operationalisering van het normenkader voor rechtmatigheid in de beheersorganisatie van de gemeenschappelijke regeling.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves. Op basis van artikel 2, lid 7 Bado is deze goedkeuringstolerantie door het algemeen bestuur vastgesteld bij besluit van 13 mei 2015. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de toleranties gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling Cocensus een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2015 als van de activa en passiva per 31 december 2015, in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2015 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 213, lid 3 onder d Gemeentewet vermelden wij dat het jaarverslag en de financiële verantwoording, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Alkmaar, 9 maart 2016

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: N.R. Fritz RA

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Afgegeven ten behoeve van de gemeente Heerhugowaard

Aan het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Cocensus

Wij hebben bijgaande en door ons gewaarmerkte, Model verantwoording 2015 Cocensus + uitvoerende werkzaamheden ten behoeve van de de gemeente Heerhugowaard 2015 (hierna: de verantwoording), ingevolge de gemeenschappelijke regeling Cocensus van de gemeenschappelijke regeling Cocensus te Hoofddorp over 2015 inzake de belastingopbrengsten en debiteurensaldi van de gemeente Heerhugowaard gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling Cocensus is verantwoordelijk voor het opstellen van de verantwoording in overeenstemming met de gemeenschappelijke regeling Cocensus en de dienstverleningsovereenkomst gemeente Heerhugowaard 2015, alsmede dat de in de verantwoording verantwoorde baten en lasten rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de gemeenschappelijke regeling, dienstverleningsovereenkomst en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder de gemeentelijke verordeningen.

Het dagelijks bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de verantwoording en de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en debiteurensaldi mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de verantwoording op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, de gemeenschappelijke regeling, de dienstverleningsovereenkomst en het controleprotocol december 2015. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de verantwoording geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de verantwoording. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de verantwoording een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opstellen van de verantwoording door de gemeenschappelijke regeling Cocensus, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van gemeenschappelijke regeling Cocensus. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor het opstellen van de verantwoording, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de verantwoording.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de verantwoording

Naar ons oordeel is de verantwoording ingevolge de gemeenschappelijke regeling Cocensus en de dienstverleningsovereenkomst gemeente Heerhugowaard van gemeenschappelijke regeling Cocensus over 2015 inzake de belastingopbrengsten en debiteurensaldi in alle van materieel belang zijnde aspecten opgesteld in overeenstemming met de gemeenschappelijke regeling, de dienstverleningsovereenkomst en van toepassing zijnde wet- en regelgeving waaronder gemeentelijke verordeningen.

Beperking in gebruik en verspreidingskring

De verantwoording is opgesteld voor de gemeente Heerhugowaard met als doel de gemeenschappelijke regeling Cocensus in staat te stellen te voldoen aan de gemeenschappelijke regeling Cocensus en de dienstverleningsovereenkomst gemeente Heerhugowaard 2015. Hierdoor is de verantwoording mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. De verantwoording met onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor gemeenschappelijke regeling Cocensus en de gemeente Heerhugowaard en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door anderen.

Alkmaar, 19 februari 2016

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: N.R. Fritz RA

Model verantwoording 2015 Cocensus + uitvoerende werkzaamheden ten behoeve van de gemeente Heerhugowaard

verantwoording tm

31-12-2015

Heffingssoort	Belastingjaar	Begroot/Verplichting		Realisatie totaalresultaat		
		Begroot	Verplichtingen	Gerealiseerd tm 31-12-2014	Gerealiseerd in 2015	Totaal Gerealiseerd t/m 31-12-2015
OZB Eigenaar Woningen	2015	5.384.000,00			5.471.608,86	5.471.608,86
	2014	5.304.000,00	2.000,00	5.112.076,34	-9.975,29	5.102.101,05
	2013			-	-	-
	voorgaande jaren			-	-	-
OZB Eigenaar Niet Woningen	2015	3.057.000,00			3.051.451,57	3.051.451,57
	2014	3.005.000,00	23.000,00	2.970.867,33	-23.455,88	2.947.411,45
	2013			-	-	-
	voorgaande jaren			-	-	-
OZB gebruiker	2015	2.227.000,00			2.080.706,40	2.080.706,40
	2014	2.198.000,00	17.000,00	2.114.101,74	-54.343,60	2.059.758,14
	2013			-	-	-
	voorgaande jaren			-	-	-
OZB Kwijtschelding	2015				-1.618,57	-1.618,57
	2014			-4.019,51	-392,17	-4.411,68
	2013			-	-	-
	voorgaande jaren			-	-	-
Afvalstoffenheffing	2015	4.641.000,00			4.711.070,61	4.711.070,61
	2014	4.453.000,00		4.552.369,12	1.831,78	4.554.200,90
	2013			-	-	-
	voorgaande jaren			-	-	-
Afvalstoffenheffing Kwijtschelding	2015	-187.000,00			-170.694,48	-170.694,48
	2014	-162.000,00	-7.000,00	-171.378,98	-7.139,73	-178.518,71
	2013			-	-	-
	voorgaande jaren			-	-	-
Rioolheffing	2015	3.981.000,00			3.775.171,89	3.775.171,89
	2014	3.798.000,00		3.713.180,67	-25.488,70	3.687.691,97
	2013			-	-	-
	voorgaande jaren			-	-	-
Rioolheffing Kwijtschelding	2015	-3.000,00			-1.142,48	-1.142,48
	2014	-3.000,00	-2.000,00	-2.104,55	-571,50	-2.676,05
	2013			-	-	-
	voorgaande jaren			-	-	-
Aanmaningskosten	2015				21.096,00	21.096,00
	2014			26.199,00	1.658,00	27.857,00
	2013			-	-	-
	voorgaande jaren			-	-	-
Betekeniskosten	2015				58.272,00	58.272,00
	2014			65.259,00	5.022,00	70.281,00
	2013			-	-	-
	voorgaande jaren			-	-	-
Beslagkosten	2015				735,00	735,00
	2014			900,00	1.935,00	2.835,00
	2013			-	-	-
	voorgaande jaren			-	-	-
Proceskosten en overige kostenvergoedingen	2015				-6.456,35	-6.456,35
	2014				-	-
	2013				-	-
	voorgaande jaren				-	-
Totaal	2015	19.100.000,00	-	-	18.990.200,45	18.990.200,45
	2014	18.593.000,00	33.000,00	18.377.450,16	-110.920,09	18.266.530,07
	2013	-	-	-	-	-
	voorgaande jaren	-	-	-	-	-

37.693.000,00	33.000,00	18.377.450,16	18.879.280,36	37.256.730,52
---------------	-----------	---------------	---------------	---------------

Debiteuren stand 01-01-15	581.354,54
Gerealiseerd in 2015	18.879.280,36
Oninbaar en afboekingen	-15.863,06
Ontvangsten	-18.959.610,04
verschillen	
Debiteuren stand	485.161,80

Voorzitter
Paraaf J. van Spijk

Dir
Par

Deloitte.

Gemeenschappelijke regeling

Cocensus

Verslag van bevindingen 2015

Gemeente Heerhugowaard

Aan het dagelijks bestuur
van de gemeenschappelijke regeling Cocensus
T.a.v. de heer G. Schipper
Jupiterstraat 160
2132 HG HOOFDORP

Onderwerp

Verslag van bevindingen 2015 gemeente Heerhugowaard

Datum

19 februari 2016

Geachte leden van het dagelijks bestuur,

Hierbij ontvangt u ons verslag van bevindingen over het boekjaar 2015 . Hierin zijn onze belangrijkste controlebevindingen samengevat.

De Modelverantwoording 2015 Cocensus + uitvoerende werkzaamheden ten behoeve van de gemeente Heerhugowaard (hierna: de verantwoording) is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijk regeling Cocensus.

In overeenstemming met uw opdracht hebben wij de verantwoording gecontroleerd.

De Modelverantwoording 2015 Cocensus + uitvoerende werkzaamheden ten behoeve van de gemeente Heerhugowaard geeft een getrouw en rechtmatig beeld.

Wij maken u erop attent dat voor d
geldt. Het verslag is uitsluitend bes
Cocensus en de gemeente Heerhug

Hoogachtend,

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: N.R. Fritz RA

Op alle opdrachten verricht door Deloitte zijn de 'Algemene Voorwaarden Dienstverlening Deloitte Nederland, januari 2014' gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel onder nummer 24362837 van toepassing.

Deloitte Accountants B.V. is ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel te Rotterdam onder nummer 24362853.

Member of
Deloitte Touche Tohmatsu Limited

Inhoudsopgave

Controleaanpak

Interne beheersing en overige bevindingen

Bijlagen

Bijlage A: Onafhankelijkheid

Bijlage B: Disclaimer en beperking in gebruik

Controleaanpak

**De verantwoording
geeft een getrouw
beeld en er is
rechtmatig gehandeld**

Bij de verantwoording 2015 van de gemeente Heerhugowaard hebben wij een goedkeurende getrouwheid als de financiële rechtmatigheid. De controleverklaring d.d. 19 februari 2016 heeft

Wij hebben vastgesteld dat de verantwoording voldoet aan de gemeenschappelijke regeling, de relevante wet- en regelgeving, waaronder de gemeentelijke verordeningen van de gemeente Heerhugowaard. Er zijn geen controleverschillen (fouten en/of onzekerheden) voor zowel getrouwheid als rechtmatigheid vastgestelde materialiteit en de uitvoeringsmaterialiteit.

**De reikwijdte van
onze controle achten
wij voldoende**

Met de opdrachtbevestiging van 24 september 2014 heeft u ons opdracht gegeven tot het controleren van onze controle staat omschreven in het controleprotocol 2015-2017, behorende bij de gemeentelijke verordening van december 2015. Er is gedurende het verloop van de controle op geen enkele wijze sprake geweest van wijzigingen in de reikwijdte van onze controle.

Naast de opdrachtbevestiging zijn bepalend voor onze controle:

- De Nederlandse controlestandaarden.
- De gemeenschappelijke regeling Cocensus.
- De dienstverleningsovereenkomst 2015.
- Het controleprotocol december 2015.
- De relevante verordeningen uit het normenkader van de gemeente.

Tijdens de uitvoering van de controleplanning hebben zich geen wijzigingen van materieel belang voorgedaan. De reikwijdte van onze controle over 2015 voldoende voor de doelstelling van onze controle.

**Belastingsoorten en
reikwijdte controle**

Op grond van de Gemeenschappelijke Regeling Cocensus voert Cocensus de heffing en inning van de volgende belastingen:

- Onroerendezaakbelasting
- Rioolheffing
- Afvalstoffenheffing

Gehanteerde toleranties met als resultaat: geen (resterende materiële) controleverschillen

Wij hebben de controle op de verantwoording 2015 uitgevoerd met inachtneming van de volgende groepsaccountant.

Materialiteit

Fouten 1% van het totaal van de lasten, inclusief dotaties aan reserves

Onzekerheden 3% van het totaal van de lasten, inclusief dotaties aan reserves

Uitvoeringsmaterialiteit

Fouten

Onzekerheden

Rapportagetoleranties

De rapportagetoleranties voor fouten en onzekerheden zijn - conform uw controleverordening

Wij hebben geen (resterende materiële) controleverschillen (fouten en/of onzekerheden) ten aanzien van de verantwoording 2015. Gedurende de controle hebben wij geen correcties laten doorvoeren die ook effect hebben gehad op de verantwoording 2015.

Er is geen sprake van (materiële) controleverschillen (fouten en/of onzekerheden) ten aanzien van de verantwoording 2015.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Cocensus

Deloitte Accountants B.V. is onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling en voor zover van toepassing is, is niet betrokken bij de voorbereiding van de verslagen van toezicht op de van toepassing zijnde regels en het beleid ten aanzien van onafhankelijkheid.

Ons zijn geen relaties bekend tussen Deloitte Accountants B.V. en haar zuster- en/of dochterondernemingen van Deloitte Touche Tohmatsu Limited en hun respectieve zuster- en/of dochterondernemingen en ons professionele oordeel mogelijk van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid.

Bijlage A van dit accountantsverslag bevat een nadere uiteenzetting van onze onafhankelijkheid.

Interne beheersing en overige bevin

Overige onderwerpen

De interne (financiële) beheersing in het kader van onze controle

Als onderdeel van de controle hebben wij in het najaar van 2015 een interim-controle uitgevoerd. Deze controle richtte zich op de opzet en het bestaan van maatregelen van Administratieve Organisatie en Interne Beheersing (AO/IB) die onze controle op de getrouwheid en de rechtmatigheid van de in de modelverantwoording 2015 Cocer opgenomen gegevens ten behoeve van de gemeente Heerhugowaard opgenomen gegevens. Wij hebben geen tekortkomingen geconstateerd.

Aandachtspunten modelverantwoording op basis van rapporteringstolerantie groepsaccountant

Geen te rapporteren onderwerpen op basis van de voorgeschreven rapporteringstolerantie.

Overige onderwerpen

Betrouwbaarheid en continuïteit van de automatiseringsomgeving

Onze controle is gericht op het geven van een oordeel over de modelverantwoording 2015 Cocensus in relatie tot de informatiebeveiligingsbehoefte van de gemeente Heerhugowaard 2015 zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken over de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Wij hebben de onderdelen die wij onderzocht hebben in het kader van de modelverantwoording 2015 Cocensus in relatie tot de informatiebeveiligingsbehoefte van de gemeente Heerhugowaard 2015, wat wil zeggen dat wij geen volledigheid prestatiegericht onderzoek noodzakelijk.

Wij hebben in het najaar 2015 door de gemeenschappelijke regeling een zogenaamde 'IT-surveys' uitgevoerd. Hoeverre opvolging is gegeven aan eerdere adviezen naar aanleiding van uitgevoerde onderzoeken, hebben wij een actueel inzicht verkregen in de mogelijke risico's in de IT-omgeving. Onze bevindingen zijn:

Bevinding	Reactie directie
Cocensus heeft geen alomvattend informatiebeveiligingsbeleid opgesteld, maar is momenteel bezig met het opstellen van een informatiebeveiligingsbeleid. Wij onderschrijven het belang van het beschrijven van het informatiebeveiligingsbeleid. Hiermee kunt u de randvoorwaarden voor het informatiebeveiligingsbeleid formaliseren.	Informatiebeveiligingsbeleid Project staat gepland voor m.i.v. 1 januari 2016 worden afgerond. Het project is voortgezet uit het project BCP C

Overige onderwerpen

Bevestiging van dagelijks bestuur en directie is ontvangen

Wij hebben van de directie een ondertekende, schriftelijke bevestiging bij de verantwoording o

Er is geen sprake van meningsverschillen met het management of een beperking in reikwijdte van onze controle

Er zijn geen meningsverschillen met het dagelijks bestuur of de directie geweest en er waren g
controle. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controle-opdracht door het dagel
van de gemeenschappelijke regeling volledige medewerking verleend en hebben wij volledige

Bijzonderheden ten aanzien van de naleving van wet- en regelgeving

Een belangrijk onderdeel van de rechtmatigheidswetgeving is de niet-financiële rechtmatigheid
onderzoeksgebied van de accountant. De accountant heeft als taak u te wijzen op een niet-fin
'bijvangst' van de reguliere controle, en op eventuele tekortkomingen in het interne signalering
naar onze opmerkingen over de administratieve organisatie en interne beheersing.

In het kader van onze controle van de verantwoording 2015 hebben wij geen opmerkingen ten
rechtmatigheid.

Bijlagen

Bijlage A: Onafhankelijkheid

Bevestiging onafhankelijkheid

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn binnen de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (de NBA) opgenomen in de 'Voorwaarden voor Onafhankelijkheid' (ViO) en vormen een belangrijk onderdeel van het 'normenkader' waaraan een accountant moet voldoen. De naleving van de ViO is bindend.

Op basis van onze toetsing concluderen wij dat onze onafhankelijkheid als certificerend accountant bij de gemeenschappelijke regeling van de Gemeente Heerhugowaard in overeenstemming is met de ViO. Er is geen sprake geweest van aanvullende dienstverlening.

Op grond van de door ons getroffen maatregelen en de communicatie met u hierover zijn wij van mening dat onze onafhankelijkheid in overeenstemming is met de ViO.

Geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid

De Nederlandse onafhankelijkheidsregels vereisen dat de eindverantwoordelijke accountant de met governance belaste organen informeert over de ontvangst van gastvrijheid die Deloitte, een bestuurder of interne toezichthouder van Deloitte of een lid van het controleteam heeft ontvangen van of voor de Gemeente Heerhugowaard, Cocensus of een bij de gemeenschappelijke regeling Cocensus betrokken persoon. Hierbij is een drempel van € 100 opgenomen in de ViO.

Wij hebben geen geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid ontvangen of verstrekt die een (geschatte) waarde van meer dan € 100 hebben. Hierdoor is geen sprake van een bedreiging van de onafhankelijke uitvoering van de controleopdracht.

Bijlage B: Disclaimer en beperking in gebruik

Dit verslag is alleen bestemd voor de gemeenschappelijke regeling Cocensus en de gemeente Heerhugowaard en mag niet in zijn geheel of aangehaald zonder onze schriftelijke toestemming vooraf. Er wordt geen verantwoordelijkheid aan een derde partij geaccepteerd, om te bedoeld. Dientengevolge nemen wij geen enkele verplichting of plicht van zorg op ons jegens ieder ander persoon aan wie dit verslag g

De in dit verslag aan de orde gestelde onderwerpen waarvan wij van mening zijn dat zij uw aandacht behoeven, zijn door ons geconstateerd. Dit is geen allesomvattend verslag van alle geconstateerde zaken en in het bijzonder kunnen wij niet verantwoordelijk worden gesteld voor andere tekortkomingen in het systeem van interne beheersing. Elke conclusie, opinie of opmerking in dit verslag is verstrekt in de context van onze verantwoordelijkheid als geheel, die zal worden verstrekt in onze controleverklaring.

Evenzo geldt dat de opmerkingen, bevindingen en aanbevelingen met betrekking tot het systeem van interne beheersing niet gelezen dienen te worden over het systeem van interne beheersing en de werking daarvan.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee ("DTTL"). DTTL and each of its member firms are separate legal entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about for more information on the structure of Deloitte Touche Tohmatsu Limited and its member firms.

Deloitte provides audit, consulting, financial advisory, risk management, tax and related services to public and private clients spanning more than 150 countries. Deloitte brings world-class capabilities and deep local expertise to help clients succeed. Approximately 200,000 professionals are committed to becoming the most trusted and innovative firm.

This publication contains general information only, and none of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, its member firms, or their related entities is providing professional advice or services. Before making any decision or taking any action that may affect you, you should consult a qualified professional adviser. No entity in the Deloitte Network shall be responsible for any loss whatsoever sustained by any person acting in reliance on the information contained in this publication.

© 2016 Deloitte The Netherlands